

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

SZAKDOLGOZAT

Mester Amarilla

Felsőoktatási szakképzés

Pénzügy-számvitel

szakirány

2016

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

Teskánd Község Önkormányzata
tevékenységének vizsgálata
2013-2015. években

Belső konzulens: Dr. Csanádi Ágnes PhD

Név: Mester Amarilla

Külső konzulens: Gombosné Bencze Ildikó

Felsőoktatási szakképzés

**Pénzügy-számvitel
szakirány**

2016

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: **Mester Amarilla**Szak/szakirány: **Felsőoktatási szakképzés: pénzügy-számvitel szakirány**Neptun kód: **IGF430** * A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): **2016**A szakdolgozat címe: **Teskánd Község Önkormányzata tevékenységének vizsgálata 2013-2015. években**Belső (operatív) konzulens neve: **Dr. Csanádi Ágnes PhD**Külső (szakmai) konzulens neve: **Gombosné Bencze Ildikó**

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

önkormányzat, közigazgatás, feladatellátás, szervezeti és működési felépítés, költségvetésBenyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.***(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)***Hozzájárulok / nem járulok hozzá,** hogy nem titkosított szakdolgozatomat az egyetem könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett -nem kizárólagos és időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2016. 05. 25.

.....*Mester Amarilla*.....

hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.Dátum:**2016 MÁJ 25.**.....**Budapesti Gazdasági Egyetem**
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg
Könyvtár
P.H.
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15329822-2-42*[Handwritten Signature]*
könyvtári munkatárs

I. rész

Szakmai gyakorlati beszámoló

Tartalomjegyzék

Beszámoló.....	3
Gyakorlati napló	10

Beszámoló

A szakmai gyakorlatomat a Teskándi Közös Önkormányzati Hivatalnál, a Becsvölgyei és a Teskándi Hivatalokban töltöttem el. Teskándon és Becsvölgyén is az első napjaim arról szóltak, hogy megismerjem a hivatalt és beilleszkedjek a mindennapos munkavégzésbe. A szakmai gyakorlatom során az önkormányzat tevékenységét megismertem, amit röviden be is mutatok.

Teskánd Zalaegerszegtől öt kilométerre elhelyezkedő fejlődő község. Teskánd Község Önkormányzata az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárul az államcéllok megvalósításához és a helyi közügyekben önállóan, demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot biztosítva intézi a község közügyeit, gondoskodik a közszükségletek kielégítéséről, az életminőség javítására irányuló jelenlegi és jövőbeni céljainak megvalósításáról. Becsvölgye, Boncodfölde, Kustánszeg, Salomvár és Teskánd községek közös önkormányzati hivatalt hoztak létre Teskándi Közös Önkormányzati Hivatal néven, amelynek címe 8991 Teskánd Rákóczi utca 3. A közös hivatal együttműködés által látja el a gazdasági és a pénzügyi tevékenységeket. A közös hivatal működési költségét az állam finanszírozza. Az önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az önként vállalt feladatait. Az önként vállalt feladatok elvégzése során az önkormányzat mindent megtehet, ami nem veszélyezteti a kötelező feladatainak az ellátását. A kötelező feladatokra pár példa a törvényből: egészségügyi alapellátás, óvodai ellátás, szociális szolgáltatások és ellátások, hulladékgazdálkodás, víziközmű-szolgáltatás és polgári védelem. Az önkormányzat önállóan tartja fenn az óvodát. Az önként vállalt feladatok közé tartozik a bölcsődei ellátás, a tanuszoda működtetése, a közösségi tér biztosítása, a kulturális és a közművelődési tevékenység támogatása, a civil szervezetek közérdekű tevékenységének támogatása, a helyi rendezvények szervezése és támogatása és a gyepmesteri feladatok ellátása társulási formában. A pénzforgalom lebonyolítása nagyrészt bankszámlákkal történik. A bankszámlák lehetnek főszámlák és különböző alszámlák, alszámlára példa az adó alszámla. A fizetési mód az utalás, de van házipénztár is. A nyilvántartást a könyvviteli programban vezetik, amelyre az Eper könyvviteli rendszert használják. A számviteli politika az Eper könyvviteli rendszernek megfelelően lett kialakítva. A számviteli politikát a jogszabályokban rögzített alapelvek és értékelési előírások alapján kell kialakítani és írásba foglalni, amely a költségvetési szerv adottságainak és körülményeinek megfelelően. A számviteli politika célja, hogy olyan számviteli rendszer alakuljon ki, amely biztosítsa a meg-

bízhatóságot és a valós adatokat tartalmazza. A számviteli politika részét képezik a leltárkészítési és leltározási szabályzat, az önköltség számítási szabályzat és a pénzkezelési szabályzat. A számviteli politikában rögzíteni kell a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásának kezdő időpontját, a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának szabályait, a maradványérték meghatározását, az általános költségek felosztásának módszereit, az idegen nyelven kiállított bizonylatokat, a kibocsátott számlák alaki és tartalmi hitelességének, megbízhatóságának igazolását, a könyvelés módjára, az érintett könyvviteli számlákra való hivatkozást és az üzembe helyezett, használatba vett eszközök értékcsökkenési leírási kulcsát. A leltárkészítési és leltározási szabályzat leírja, hogy a költségvetési szervnek olyan leltárt kell készítenie, amely tételesen és ellenőrizhető módon tartalmazza a mérlegben szereplő eszközöket és forrásokat, amelyek a valóságnak megfelelőek. A leltár olyan részletes kimutatás, amely a szervezet eszközeit mennyiségben és értékben, forrásait csak értékben tartalmazza. A leltár készíthető mennyiségi felvétellel és nyilvántartások alapján. A leltárt minden évben el kell készíteni. A leltár fordulónapja december 31-e. A leltárnak tartalmaznia kell a leltár értékelését, a leltározási utasítást, a leltár előkészítését és ellenőrzését, a leltárhoz szükséges technikai eszközöket és a leltárbizonylatokat. Az önköltség számítási szabályzatot rendszeresen végzett termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás esetén kell elkészíteni. Az önköltség számítás feladata, hogy az 5., 6., 7. számlaosztályban rögzített költségekről adatokat szolgáltatson saját előállítású eszközönként, tevékenységenként valamint szolgáltatásonként. Az önköltség számítási szabályzat tartalmazza a költség, önköltség számítási fogalmakat, az önköltség számítás tárgyát, a kalkulációs sémát, a kalkulációs költségtényezőik tartalmát, az önköltség számítás módszerét, a költségek felosztásának módját, a munkaszámokat és azok nyilvántartását, az utókalkuláció alapját képező bizonylatokat, az önköltség számítás készítésének időpontját, a kalkulációs időszakot, az önköltség számítás és a könyvvitel adatainak egyeztetését és a közérdekű adatszolgáltatáshoz kapcsolódó költségtérítés összegének megállapítási szabályait. A pénzkezelési szabályzat célja, hogy rögzítse a pénzforgalmi számla nyitással, kezeléssel, valamint a készpénzforgalommal kapcsolatos feladat és hatásköröket, továbbá a pénzkezelést meghatározó szabályokat. Az önkormányzat fizetési számláját és az ahhoz kapcsolódó alszámláit a Magyar Államkincstár vezeti. A költségvetési gazdálkodással és a pénzelátással kapcsolatos minden pénzforgalmat a fizetési számlán kell lebonyolítani. A pénzkezelési szabályzat tartalmazza a fizetési számlához kapcsolódó alszámlákat, a megnyitott számlák feletti rendelkezési jogosultságot, a hitelintézeti ügyfélterminál

használatát és a házipénztár kezelési szabályokat. A házipénztár kezelési szabályok rögzítik a készpénzállományt érintő mozgásokat, a készpénz, értékpapír, egyéb értékek biztonságos tárolásának feltételeit, a házipénztár pénzellátását, a pénztár kezelésével kapcsolatos feladatköröket, a pénztári pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylati rendet és a pénzforgalommal kapcsolatos szabályokat, a pénzeszedő helyeket és azok működését, a munkabér kifizetésénél alkalmazott szabályokat, az elszámolásra kiadott összeg, előleg nyilvántartását, a valuta kezelését, nyilvántartását, a tárolt szigorú számadású nyomtatványokat és a bankkártya használatot. A számlarend tartalmazza a számlatükröt, a főkönyvi számlák tartalmát, számlaösszefüggéseket, a főkönyvi számlák és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát.

Az önkormányzat és a vállalat között az a különbség, hogy míg a vállalat profitorientált, addig az önkormányzat nem profitorientált. Az önkormányzat esetében a hasznosság fontosabb, mint a haszon, ami a vállalatnál épp ellenkező, ott a haszon elérése a legfontosabb. Teskánd Község Önkormányzatának beruházásaiban a közérdek valósul meg. Az elmúlt három év beruházásai közé tartozik a 2015-ben megvalósított kerékpárút, amely egy nagyobb beruházás keretében Bagod és Teskánd között jött létre. A 2014-es beruházások között szerepel a településrendezési terv megvalósítása, a napelemes rendszer kialakítása az óvoda és a hivatal esetében, a templomhoz vezető út és egy utca helyreállítása, aszfaltozása, és a patak híd felújítása, mivel a fa szerkezet eléggé elhasználódott. Egy kisebb beruházásra került sor 2013-ban, ami egy utca helyreállítása volt a nagy esőzések miatt, azaz káresemény miatt vált szükségessé.

Mivel az önkormányzat nem rendelkezik értékpapírokkal, ezért az értékpapírokkal kapcsolatos vizsgálatot nem tudtam elvégezni.

Az önkormányzat a tárgyi eszközök nyilvántartását a kataszter program segítségével látja el. A programban, ha kiválasztunk egy ingatlant, akkor könnyedén hozzájutunk minden információhoz, ami az ingatlanhoz kapcsolódik. A kataszter és a tárgyi eszköz integrációja biztosítja a rendeletben előírt egyezőséget a kataszter és a számvitel között. Az eszköz modul automatikusan előállítja a programban lévő adatok alapján az eszköz katonokat, így az egyezés biztosított. A tárgyi eszköz modulban a nagy és a kis értékű eszközök nyilvántartása is megtalálható. Az önkormányzat az értékcsökkenési leírást lineáris módszer alapján számolja el a naptári évek alapján. A lineáris értékcsökkenésre jellemző, hogy az elhasználódás éveire azonos összegű értékcsökkenés kerül elszámolásra. Az évenkénti összeg meghatározása leírási kulcs segítségével történik.

A vásárolt készletek vizsgálatát nem tudtam elvégezni, mivel az önkormányzat nem rendelkezik vásárolt készletekkel.

Az önkormányzat követelése az adóbevételekkel és a gyermekétkeztetéssel kapcsolatban keletkeznek. Az adókkal kapcsolatos követeléseket az ONKADO program segítségével tartják nyilván, amely adónemenként tartalmazza az adókat. Az ONKADO programmal készített adatszolgáltatások megfelelnek a PM rendelet mellékleteinek tartalmi és formai kötelezettségeinek. Az év végi értékvesztést a program alapján adónemenként rögzítik.

A pénzügy szoros kapcsolatban áll az igazgatással. Az igazgatás által meghozott határozatok kifizetését a pénzügy végzi el. Az „osztályok” a meghozott rendeletek és határozatok betartásáért felelősek.

Az önkormányzat 2013-2015. évi pénzügyi helyzetének a vizsgálatát elvégeztem, a mérlegelemzést a záró dolgozat tartalmazza, ebben a beszámolóban csak a 2015. évi adatok szöveges értékelése történik meg. Az eszközök 96,62%-át a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök teszik ki, így a forgóeszközök aránya csak 3,38%. A 2014-es adatokhoz képest a befektetett eszközök csökkentek, míg a forgóeszközök növekedtek. A változás mértéke nem nagy. A befektetett eszközök jelentős részét a tárgyi eszközök, azon belül a tartós részesedések teszik ki. A nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök alcsoportjai a pénzeszközök, a követelések, az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások és az aktív időbeli elhatárolások. A pénzeszközök aránya a forgóeszközökön belül 76,59 %-kal a legtöbb, amely a forintszámlákat tartalmazza, amely 2014. évhez képest nőtt. A követelések aránya 20,31 % , ami az előző évi adathoz képest csökkent, ami azt jelenti, hogy a költségvetési évben esedékes követelések csökkentek, azon belül a költségvetési évben esedékes követelések közhatalmi bevételekre. Az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások aránya 0,32 % , ami az előző év adatához képest csökkent, azon belül az utalványok, a bérletek, és más hasonló, készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök elszámolásai. Az aktív időbeli elhatárolások viszont növekedett 2,78 %-kal, ami a költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása miatt következett be.

A források legjelentősebb arányát a saját tőke teszi ki 97,67%-kal, ami az előző évhez képest csökkent 1,48 százalékponttal. A kötelezettségek a forrásokon belül 2,06 %-ban fordultak elő, amely az előző évi adathoz képest nőtt. A passzív időbeli elhatárolás az előző évhez képest csökkent, így a forrásokon belül az aránya 0,27 % volt. A kö-

telezettségeken belül a költségvetési évben esedékes kötelezettségek aránya 7,54 % volt, amely az előző évhez képest növekedést jelentett, de a kötelezettségeken belül minimális az aránya. A legnagyobb arányt a költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek teszik ki 90 %-kal. A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségeken belül a legnagyobb növekedést a költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek finanszírozási kiadásokra jelentette. A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások a kötelezettségek 2,46 %-át teszik ki. A költségvetési évben esedékes kötelezettségek csoportjai és arányuk a következők: költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra 0% , költségvetési évben esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra 22,75% , költségvetési évben esedékes kötelezettségek egyéb működési célú kiadásokra 0,58% és a költségvetési évben esedékes kötelezettségek beruházásokra 76,67 % .

Az önkormányzat alternatív finanszírozási megoldásai közé tartoznak a hitelek felvétele és a pályázati támogatások. Az önkormányzat likviditási hitelt vesz fel minden évben, amely éven belüli. A likviditási hitel felvétele azért szükséges, mert az adók nem egyszerre folynak be, hanem két részletben. Az önkormányzat hosszú távú hitelt vett fel 2013. év végén tíz éves futamidőre, amiből a 2014. évi beruházásait tudta finanszírozni, amelyek a következők voltak: településrendezési terv, napelemes rendszer kiépítése, utak helyreállítása, aszfaltozása és hídfelújítás. Az alternatív finanszírozási módszerek közé tartozó pályázatok lényegesek, hiszen a 2015-ös kerékpárút felépítése is pályázat során valósult meg. A pályázatok figyelése és kérelem írása szükséges, hogy benyújthassanak pályázatot. Ennek érdekében napi szintű a pályázatok figyelése, a pályázatokat különféle honlapokon el lehet érni.

Az önkormányzat az OTP banki szolgáltatásait veszi figyelembe. A bankkivonathoz bizonylatokat csatolnak és minden tételhez külön utalványt írnak. Becsvölgyén az OTP számlák és bizonylatainak rendezését elvégeztem.

Az önkormányzat készletgazdálkodásával kapcsolatos vizsgálatát nem tudtam elvégezni, mivel az önkormányzat nem rendelkezik készletekkel, így gazdálkodni sem tud velük.

Az önkormányzat vevőállomány kezelésével kapcsolatos feladata a gyermekétkeztetés. A gyermekétkeztetés során felmerült költségeket kiszámlázza az önkormányzat, amelyek a teljesítésére nyolc-tizenöt nap áll rendelkezésre. A gyermekétkeztetéshez

kapcsolódó engedményeket törvény szabályozza. Teskánd esetében az iskolai étkeztetésben 50 %-os kedvezményre jogosultak a nagycsaládosok és a tartósan betegek vagy fogyatékos gyerekek, ebben az esetben a testvérek is jogosultak, teljesen ingyen étkeznek a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők. Az óvoda tekintetében ingyen étkeznek a három vagy többgyermekes családok (nagycsaládosok) és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak. A vevők késedelmes fizetése esetén először egy hónap után küld az önkormányzat levelet, ha nem történik változás még kétszer küldhet levelet, azaz maximum három levelet küldhet az önkormányzat a vevőnek, hogy tartozását fizesse ki. A felszólításokat követően kerül sor a kapcsolatfelvételre az iskolával, az óvodával és a szülőkkel. Ha nem jön létre megegyezés, akkor a körjegyzőhöz nyújthat be igényt az önkormányzat a késedelmes fizetés miatt.

Az önkormányzat pénzügyi tervei a likviditási terv és a költségvetési terv. A likviditási terv a költségvetéshez és a hitelhez szükséges. A likviditási terv a bevételek és a kiadások prognosztizálására (tudományos alapú előrejelzésre) szolgál. Legfőbb sajátossága a pénzforgalmi szemlélet, vagyis csak olyan tételeket tartalmaz, amelyek valódi pénzmozgással (pénzbevétellel vagy pénzkiadással) járnak. A likviditási tervből kimaradnak a pénzmozgással nem járó tételek, azonban az eredményt nem érintő pénzmozgásokat tartalmazza és egyes események késleltetve jelentkeznek. A likviditási terv képes az önkormányzat fizetőképességét, likviditási pozícióját előre jelezni. Ugyanakkor az új hitel felmérésére is alkalmas. A főbb kiadási tételeket három évre kell meghatározni. Az önkormányzatok esetében a tervezést, a gazdálkodást és a beszámolást az éves költségvetés alapján kell folytatni. A költségvetés éve a naptári évvel egyezik meg. Az önkormányzat a költségvetés tervezése során a bevételi és a kiadási előirányzatokat határozza meg, amely tartalmazza a saját, helyben képződő forrásokat, és a feladatellátáshoz szükséges állami támogatás összegét. A költségvetési tervben az önkormányzat várható kiadásainak és bevételeinek számszerű és tervszerű szembeállítása történik meg.

Az önkormányzat adójogi státuszát tekintve adóbeszedő. Az adó és járulékfizetést a Magyar Államkincstár végzi, az önkormányzatok pedig a könyvelést. A Magyar Államkincstár ellátja az önkormányzatok hatáskörébe tartozó adókkal, adók módjára behajtandó köztartozásokkal, az iparüzési adóval, a gépjárműadóval kapcsolatos adatszolgáltatás összesítését. Felügyeli az adófeldolgozó programot az önkormányzatok körében, továbbá szakmai tanácsadást nyújt az önkormányzatok adóügyi munkájához.

Az önkormányzat könyvelő és számlázó programja az EPER. Bérszámfejtő program a KIRA, amit a Magyar Államkincstárral közösen használnak. Az adó és járuléktevékenységek során a Magyar Államkincstár a KIRA programot használja.

Az önkormányzat adónyilvántartása nem releváns feladat.

Gyakorlati napló

Hetek sor- száma	Dátum	Elvégzett feladatok
1. hét	2016. 02. 08.- 2016. 02. 12.	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerkedés Teskánd Önkormányzatával
2. hét	2016. 02. 15.- 2016. 02. 19.	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerkedés Teskánd és Becsvölgye önkormányzati hivatalaival
3. hét	2016. 02. 22.- 2016. 02. 26.	<ul style="list-style-type: none"> • Helyi adós dokumentumok borítékolása • Határozatok sorszámozása • Tértivevények megírása és dokumentumokhoz csatolása • Szerződések lefűzése • Levelek postázása
4. hét	2016. 02. 29.- 2016. 03. 04.	<ul style="list-style-type: none"> • Tértivevények megírása és dokumentumokhoz csatolása • Dokumentumok borítékolása és pecsételése • Készpénzes munkabérek borítékolása • Határozatok lepecsételése • Fénymásolás • Szerződések lefűzése
5. hét	2016. 03. 07.- 2016. 03. 11.	<ul style="list-style-type: none"> • Levelek postázása és postakönyvbe írás • Fénymásolás • Lista készítése a jegyzőkönyvekben lévő határozatokról és rendeletekről 2015. és 2014. évek alapján • Iratrendezés
6. hét	2016. 03. 14.- 2016. 03. 18.	<ul style="list-style-type: none"> • Levelek postázása és postakönyvbe írás • Fénymásolás • Iratrendezés
7. hét	2016. 03. 21.- 2016. 03. 25.	<ul style="list-style-type: none"> • Levelek postázása és postakönyvbe írás • Új bejelentő lap miatt a közfoglalkoztatottak

		<p>adatainak begépelése szövegszerkesztő programba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lista készítése a jegyzőkönyvekben lévő határozatokról és rendeletekről 2013. és 2012. évek alapján • Fénymásolás • Iratrendezés
8. hét	2016. 03. 28.- 2016. 04. 01.	<ul style="list-style-type: none"> • Lista készítése a jegyzőkönyvekben lévő határozatokról és rendeletekről 2011. év alapján • Levelek postázása és postakönyvbe írás • Szociális tüzelőanyag igénylésű határozatokhoz előadói ív írása • Fénymásolás • Határozatok sorba rendezése és lefűzése
9. hét	2016. 04. 04.- 2016. 04. 08.	<ul style="list-style-type: none"> • Becsvölgyei önkormányzati segélyek nyilvántartása 2015. dokumentum elkészítése • Fénymásolás • Levelek postázása és postakönyvbe írás • Iratrendezés
10. hét	2016. 04. 11.- 2016. 04. 15.	<ul style="list-style-type: none"> • OTP számlák sorba rendezése, bizonylatok hozzácsatolása • Fénymásolás • Iratrendezés
11. hét	2016. 04. 18.- 2016. 04. 22.	<ul style="list-style-type: none"> • Szerződések fénymásolása és lefűzése • Iratrendezés • Bélyegzés dokumentumokra
12. hét	2016. 04. 25.- 2016. 04. 29.	<ul style="list-style-type: none"> • Iratrendezés • Fénymásolás • Programokkal ismerkedés, tájékoztatás róluk • Költségvetési beszámolók elemzése 2013-2015.
13. hét	2016. 05. 02.- 2016. 05. 06.	<ul style="list-style-type: none"> • Foglalkozás a szakdolgozattal

14. hét	2016. 05. 09.- 2016. 05. 13.	• Foglalkozás a szakdolgozattal
----------------	---------------------------------	---------------------------------

II. rész

Záró dolgozat

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
1. A közigazgatás általános kérdései	4
1.1. A közigazgatás fogalma és tartalmi elemei, feladatai	4
1.2. A közigazgatás rendszere	7
1.2.1. Az államigazgatás főbb jellemzői	8
1.2.2. Az önkormányzati igazgatás főbb jellemzői	9
2. Az önkormányzati alrendszer	10
2.1. Az önkormányzatok létrejötte és fogalmi meghatározása	10
2.2. Az önkormányzati működés alapja	11
2.3. Az önkormányzatok főbb hatás- és feladatkörei	11
3. Teskánd Község Önkormányzata tevékenységének bemutatása és vizsgálata a 2013-2015. években	13
3.1. Teskánd Község Önkormányzatának rövid bemutatása	13
3.2. Teskánd Község Önkormányzatának szervezeti felépítése	13
3.3. Teskánd Község Önkormányzatának feladatellátása és azok költségvetési kihatásai	20
3.3.1. A feladatellátáshoz kapcsolódó bevételek elemzése	21
3.3.2. A feladatellátáshoz kapcsolódó kiadások elemzése	23
Összegzés	33
Mellékletek	35
1. melléklet: A helyi önkormányzatok ellátandó feladatai	36
2. melléklet: A képviselő-testület hatásköréből nem átruházható feladatok:	37
Irodalomjegyzék	38
Jogszabályok	38
Internetforrás	38
Egyéb források	39
Tantárgyi lista:	39

Bevezetés

Záró dolgozatomban az önkormányzati rendszer felépítését és működését mutatom be. Ez utóbbit egy adott község önkormányzatának tevékenysége alapján vizsgálom. A témát a Budapesti Gazdasági Egyetem Gazdálkodási Karának aktuális szakkolozati témajegyzékéből választottam. Fontos volt számomra, hogy olyan témát válasszak, amely az emberek mindennapi életét meghatározza, befolyásolja, illetve amelyekbe van beleszólásuk. Erre nagyon jó példa az önkormányzat, hiszen a lakosság, a helyi választópolgárok akaratukat érvényesíthetik a megválasztott képviselők útján. Először a választott témakör elméletét, szakmai háttérét mutatom be, majd ezt követően már konkrétan vizsgálom az önkormányzati működést.

Elsőként a közigazgatás általános kérdéseire keresem a választ, hogy mit takar maga a fogalom, továbbá milyen feladatai vannak a közigazgatásnak, és hogyan épül fel. Ezután a közigazgatási rendszer alrendszerének bemutatása következik, hangsúlyt fektetve az önkormányzati alrendszerre. Ebben az önkormányzat fogalmával és a kialakulásának a fontosságával, majd a működésének alapjaival, a feladat- és hatásköreivel foglalkozom. Az általános részt követi Teskánd község bemutatása, és a község önkormányzatának szervezeti felépítése és feladatkörei.

Hogy miért éppen Teskánd? Nagyon egyszerű a válasz, hiszen itt lakom születésemtől fogva. Mindig is érdekelt, hogyan működik egy település, amely lakóinak én is a tagja vagyok, mint választópolgár. Emellett megismerhetem és tudatosíthatom magamban, hogy Teskánd Község Önkormányzatának dolgozói milyen feladatokat látnak el napi szinten.

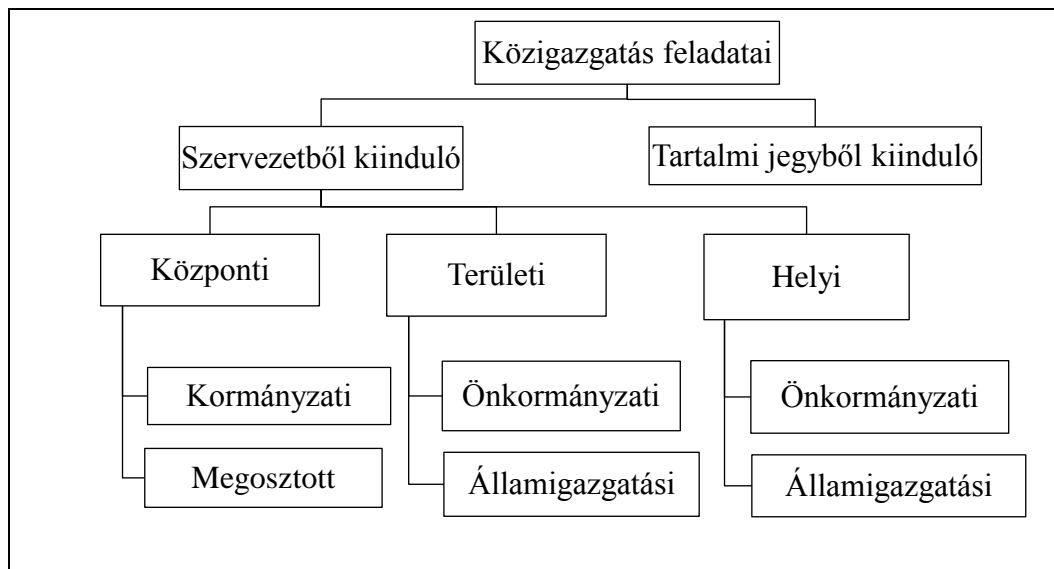
Záró dolgozatomban Teskánd Község Önkormányzata tevékenységének vizsgálatát a 2013-2015. évi adatok alapján végzem el, és az elemzéshez szükséges adatokat az éves költségvetési beszámolókból használom fel. A záró dolgozatom témájának értelmezéséhez és szemléltetéséhez az ábrák és a táblázatok nyújtanak segítséget. Kiemelt figyelmet fordítok a törvényi szabályozásra. Végezetül megkísérlek egy olyan összefoglalást adni a választott önkormányzat működéséről, amely a vezető tisztségviselők részére is hasznos lehet.

1. A közigazgatás általános kérdései

1.1. A közigazgatás fogalma és tartalmi elemei, feladatai

A közigazgatás definíciója nem egységes, így röviden fogalmazva leginkább az állam tevékenységének szervezeti és működési szabályait jelenti. Szervezeti rendszerként a közérdek akaratát határozza meg törvények segítségével. A fogalmak közül a legátfo-
góbb tartalommal bír az, hogy: „A közigazgatás olyan közhatalommal rendelkező igaz-
gatási tevékenység-, illetve szervezetrendszer, amely a hatalommegosztás elvéből ere-
dően önálló hatalmi ágként funkcionálva biztosítja a jogállamiság követelményének
érvényesülését.” (Szamkó, 2013. p. 23.) A közigazgatás feladataihoz olyan gazdasági,
társadalmi, környezeti tényezők szükségesek, amelyek biztosítják a szakszerű műkö-
dést. A legfontosabb közülük a társadalmi munkamegosztás, amelyen alapszik a szerve-
zetek felépítése és a feladatok összetétele. A közigazgatás feladataihoz tartozó további
tényezők a gazdasági feltételek alakulása, a bel- és a külpolitikai viszonyok, az igazga-
tás módszerei és végül az igazgatási technika fejlettsége. A közigazgatási feladatok
többféleképpen csoportosíthatók, így az egyik megközelítés a közigazgatás szervezeté-
ből, míg a másik a tartalmi jegyeiből indul ki.

1.ábra: A közigazgatás feladatainak csoportosítása

Forrás: http://www.uni-miskolc.hu/~wwwallin/kozig/hirek/altalanos_resz/kozig_feladat.pdf (Letöltés: 2016. 02. 15.)
Saját szerkesztés

A feladatokat más szempontok szerint, így feladatkör és feladatcsoport alapján is lehet rendszerezni az alábbiak szerint:

- Gazdaságszervező feladatkör: a gazdasági célok megvalósítása
 - *Közhatalmi feladat*: gazdálkodással kapcsolatos feladatok törvényi meghatározása
 - *Tulajdonosi feladat*: állami vagyonnal való rendelkezés, amely gazdasági célú, illetve gazdálkodó szervek létrehozása
- Intézetirányító feladatkör: nem anyagi szolgáltatás
- Szociális és egészségügyi feladatkör: nem anyagi szolgáltatások
 - *Szociális ellátás*: a közigazgatási szervek segítség nyújtása a rászorulóknak anyagi vagy természetbeni juttatás formájában
 - *Egészségügyi ellátás*: a közigazgatási szervek által létrehozott intézmények eszközökkel való ellátása és irányítása
- Rendészeti és védelmi feladatkör: belső védelem kialakítása
 - *Rendészeti feladatcsoport*: a közigazgatási szervek ebben a kategóriában maguk látják el az alapvető feladatokat, amelyek a közrend és a közbiztonság esetén a rendfenntartás, a bűnmegelőzés és a bűnüldözés; a tűzrendészet során pedig a tűzmegelőzés és a tűzoltás
 - *Védelmi feladatcsoport*: az ország határainak védelme, az állam biztonságának védelme és a polgári védelem
- Külső védelmi feladatkör: a sérthetlenség biztosítása az esetleges külső támadásokkal szemben
- Külpolitikai és külgazdasági feladatkör: a nemzetközi együttműködés segítése
 - *Külpolitikai feladatcsoport*: nemzetközi szervezetekben való részvétel és a kapcsolatok fejlesztése, a külföldön tartózkodók érdekeinek védelme
 - *Külgazdasági feladatcsoport*: a nemzetközi gazdasági együttműködés megteremtése, a külkereskedelem fejlesztése (http://www.uni-miskolc.hu/~wwwallin/kozig/hirek/altalanos_resz/kozig_feladat.pdf).

E csoportosítás alapján megállapítható, hogy a közigazgatási feladatkörök összefüggnek. A közigazgatási feladatok a tevékenységük alapján szintén kategorizálhatóak.

- *Jogalkotás, törvény-előkészítés*

Magyarország Alaptörvénye (továbbiakban: Alaptörvény) a jogalkotást részletesen ismerteti. Magyarország legfőbb népképviselői szerve az Országgyűlés, amely törvényeket alkot. Törvényt kezdeményezhet a köztársasági elnök, a Kormány, az országgyűlési bizottság vagy az országgyűlési képviselő. Az Országgyűlés elnöke az elfogadott törvényt megküldi az Alkotmánybíróságnak, amely megvizsgálja, hogy ellentétes-e az Alaptörvénnyel. Ha az Alkotmánybíróság a vizsgálat során nem talált alaptörvényellenességet, akkor az Országgyűlés elnöke aláírja és elküldi a köztársasági elnöknek, aki szintén aláírja és elrendeli a törvény kihirdetését (*Magyarország Alaptörvénye 6. cikk*). Amennyiben a köztársasági elnök nem írja alá a törvényt, akkor normakontrollt kérhet az Alkotmánybíróságtól. A közigazgatásban a területi és a helyi jogalkotás a modern jogrendszer szerint hármas tagozódású. A szintek a következők: törvényi szint, központi költségvetési szervek rendeleti szint és területi-helyi rendeleti szint. A törvény-előkészítésben a közigazgatási szervek részvételét a szakértelem és az információkkal való rendelkezés alapozza meg.

- *Hatósági jogalkalmazás*

A hatósági jogalkalmazás alatt a közigazgatási jogalkalmazás értendő, amelynek az egyik sajátossága, hogy a közigazgatási szerv, mint hatóság alkalmazza a jogszabályokat. Másik sajátossága, hogy a közigazgatási szerv a tőle független jogalanyok viszonyaiba avatkozik bele. A hatósági jogalkalmazás hierarchián kívüli tevékenység, mivel a hatóság és a jogalany között nincsen alá-fölé rendeltség. Végezetül sajátossága a hatósági jogalkalmazásnak a kényszereszközök alkalmazása, ha az érintettek a hatóság döntésének nem tesznek eleget.

- *Irányítás*

Irányítás alatt két szervezet kapcsolata értendő, amelyben az egyik szervezet a másik tevékenységére hatással van. A közigazgatás irányítási feladatai egyrészt az államigazgatási szervek irányítása, másrészt az alsóbb szintű közigazgatási szervek irányítása. Az irányítás erőssége alapján két típust határolhatunk el egymástól. Egyik a hierarchikus irányítás, amelynek lényege, hogy a két szervezet között alá- és fölérendeltségi viszony van. A közigazgatásban az efféle kapcsolatot rögzíteni kell a szervezeti és működési szabályzatban (továbbiakban: SZMSZ). A másik típus a hierarchián kívüli irányítás, amely az egymásnak alá nem rendelt szervek közötti kapcsolatot jelenti.

- *Felügyelet*

A felügyelet kevesebb befolyásolási lehetőséggel bír, mint az irányítás. Két típusa ismert: a felügyelet és a szakfelügyelet. Mindkét típusra jellemző, hogy minimális jogosultságokat tartalmaznak. A felügyelet magába foglalja az ellenőrzést, a fogyatékoság megszüntetésére való felhívás jogát, az észlelt fogyatékoság megszüntetése érdekében az eljárás kezdeményezését és a felelősségre vonás előterjesztésének jogát. A felügyelet bizonyos esetekben érinthet szabályozási, döntési és aktus-felülvizsgálati jogot.

- *Közvetlen tulajdonosi tevékenység*

Az állam a vagyonának hasznosítását két formában végzi. Az egyik, hogy a vagyonának egy részéből gazdálkodó szervezet hoz létre, és a vagyon gyarapítására törekszik. A másik forma szerint az állam közérdekű hasznosítás céljából rendelkezik a vagyonával. A közérdekű hasznosítás lehetséges módjai: az állam vállalkozó tevékenysége, a vagyon értékesítése és a beruházások megvalósítása. E tevékenységeket az állam a közigazgatási szervein keresztül valósítja meg, és ezeket a közigazgatási szervek azonos feladatkörben végzik el, ezt az összefoglaló elnevezés jelzi.

- *Materiális tevékenység*

A közigazgatás belső és külső védelmi feladatait ellátó szervek teendőit jelenti a materiális tevékenység (http://www.uni-miskolc.hu/~wwwallin/kozig/hirek/altalanos_resz/kozig_feladat.pdf).

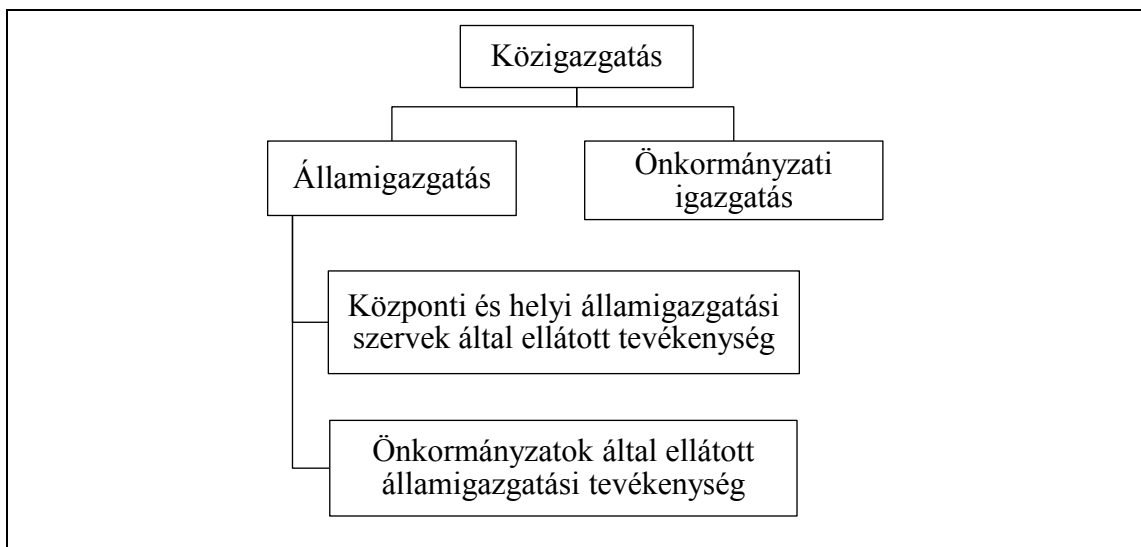
1.2. A közigazgatás rendszere

A közigazgatás Magyary Zoltán szerint „az állam adminisztrációja”, azonban a közigazgatás az egyszerű adminisztrációtól különbözik. Jogilag a közigazgatás nemcsak hatalomgyakorlás, hanem egyszerre tudás és képesség is, amelynek hátterében jogszabályok állnak. (http://www.mtdaportal.extra.hu/books/magyary_zoltan_magyar_kozigazgatas.pdf).

A közigazgatás tehát olyan szervezetrendszer, amely a törvényhozó szervek által meghatározott feladatokat közhatalommal és egyéb szervezési eszközökkel végzi (http://www.szigbp.hu/~sztzs/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/2._fejezet_A_kozigazgatas_felepitese_es_mukodese.doc). A közigazgatás rendszere duális jellegű, mivel az államigazgatási szervek és az önkormányzati szervek együttes rendszere alkotja. Az államigazgatási szervek egésze a kormány által irányított, területi és központi

szintű, hierarchikusan felépülő rendszer, míg az önkormányzati alrendszer helyben szervezett és választott testületek által irányított közigazgatási rendszer. A két alrendszer között funkcionális munkamegosztás figyelhető meg. Az államigazgatási szervek hatósági tevékenységet végeznek, míg az önkormányzati rendszer a helyi közügyeket látja el, és emellett jogalkotói jogkörrel rendelkezik (http://www.szigbp.hu/~sztzs/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/2._fejezet_A_kozigazgas_felepitese_es_mukodese.doc).

2. ábra: A közigazgatás rendszere

Forrás: <http://www.fejerkozig.hu/domain34/files/modules/module15/51547CD547475BA07.doc> (Letöltés: 2016. 04. 16.)
Saját szerkesztés

1.2.1. Az államigazgatás főbb jellemzői

Az államigazgatás a közigazgatás azon szerveinek rendszere, amely az államhatalmi szervek irányítása alatt a közhatalmi feladatokat ellátja. A központi és a helyi államigazgatási szervek által ellátott tevékenységet és az önkormányzatok által ellátott államigazgatási tevékenységet együtt államigazgatásnak nevezzük.

Az államigazgatás főbb jellemzői:

- feladat- és hatásköre jogszabályban rögzített, igazgatási jogosítvánnyal rendelkezik,
- döntési jogköre önálló,
- élén egy felelős vezető áll,
- állami költségvetésben meghatározott, önálló költségvetéssel rendelkezik,

- az állam vagyonát kezeli, amely szükséges a működéséhez,
- felettes államigazgatási szerv irányítása alatt áll (http://www.szigbp.hu/~sztzs/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/2._fejezet_A_kozigazgatas_felepitesi_es_mukodese.doc).

Az államigazgatás központi szervei országos hatáskörrel rendelkeznek, országos feladatokat látnak el, irányítanak, végrehajtanak és szabályoznak. Ezek a szervek a kormány, a fejezetek és az országos főhatóságok.

1.2.2. Az önkormányzati igazgatás főbb jellemzői

Az önkormányzat egy adott helyi közösség független működése, amely saját ügyeiben önálló döntést hoz a kormány ellenőrzése alatt (http://www.szigbp.hu/~sztzs/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/2._fejezet_A_kozigazgatas_felepitesi_es_mukodese.doc).

Az önkormányzati igazgatás főbb jellemzői:

- a helyi választópolgárok közösségi joga,
- törvényben meghatározott feladatok ellátása saját részre,
- önálló döntési jogkör,
- választott képviselők és vezető,
- szervezetét és működését maga határozza meg,
- maga állapítja meg a költségvetését,
- saját tulajdonú vagyonnal rendelkezik, amelyet felhasznál a működéséhez,
- nincs felettes szerve (http://www.szigbp.hu/~sztzs/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/2._fejezet_A_kozigazgatas_felepitesi_es_mukodese.doc).

2. Az önkormányzati alrendszer

Államháztartáson az állam gazdasága értendő, amely magába foglalja az állam központi és helyi kormányzatainak bevételeit és kiadásait tartalmazó mérleg- és szabályrendszert. Legfontosabb feladata a bevételek beszedése és újraelosztása a kiadások teljesítése érdekében. Két részből tevődik össze: a központi alrendszerből és az önkormányzati alrendszerből (*Szamkó, 2013. p. 13.*). Az önkormányzati alrendszert az önkormányzatok egységes rendszere jelenti, amelynek főbb jellemzői:

- közhatalom helyi szintű gyakorlása,
- testületi irányítás,
- sarkalatos törvényi szabályozás.

A legfelsőbb szintű jogforrás Magyarország Alaptörvénye, míg sarkalatos törvény a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)

Az alrendszerben működő költségvetési szervek:

- helyi és települési önkormányzati költségvetési szervek,
- nemzetiségi költségvetési szervek,
- társulások költségvetési szervei,
- térségi fejlesztési tanácsok munkaszervezetei (*Szamkó, 2015. p. 18.*).

2.1. Az önkormányzatok létrejötte és fogalmi meghatározása

Az önkormányzat fő tevékenysége a helyi közügyek önálló és demokratikus intézése, a lakosság (választópolgárok) által és érdekükben. Magyarországon hatályos önkormányzati rendszerről a kiegyezést (1867) követően beszélhetünk. Az európai mintának megfelelő, modern, polgári önkormányzatról van szó. Ezen időszak alatt vármegyék és törvényhatósági jogú városok léteztek, amelyek fontos mérföldkövek voltak az önkormányzatiság kialakulása szempontjából. A középkori városállamiság és a rendiség idején kialakult a városok saját önálló és független szervezetrendszere. Ezen időszakban a törvényhatósági bizottság volt a területi szerv, amelynek tagjait vagyoni cenzus alapján választás nélkül jelölték ki. Három fő szerepköre volt: az önkormányzati feladatok ellátása (ezen belül a helyi ügyek rendezése), az államigazgatás közvetítése és a politikai

szerepe. Ez a rendszer azonban egy idő után már nem működött hatékonyan. A magyar polgári önkormányzati rendszert a tanácsrendszer követte. A polgári önkormányzati rendszer és a tanácsrendszer közötti időszakban a magyar polgári önkormányzati struktúra felszámolásra került. A Helyi Önkormányzatok Chartája 1985. október 15-én Strasbourgban jött létre. Magyarországnak lehetősége nyílt ezáltal, hogy különféle egyezményekhez csatlakozhasson. A magyarok a Charta Egyezményét 1992. április 6-án írták alá. A tanácsrendszer 1990-ig működött, hiszen ekkor került sor az önkormányzati rendszer kialakítására az új demokratikus rendszer részeként (*Fogarasi, 2010. pp. 53-57*).

2.2. Az önkormányzati működés alapja

A helyi önkormányzás joga a választópolgárokat illeti meg, akik megválasztják a helyi képviselőket. Az önkormányzati működést a helyi közügyek ellátása jelenti, ami alatt a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátottsága, a közhatalom helyi szintű gyakorlása, és a hozzá tartozó szervezeti, személyi és anyagi feltételek biztosítása értendő. Jelenleg az önkormányzati rendszer kétszintű, azaz települési és területi szintű. A települési önkormányzatok a községekben, a városokban, a járásszékhely városokban, a megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben működnek. A területi önkormányzatok pedig megyei szintűek. E két szint önkormányzatai együttesen a helyi önkormányzatok, amelyek lényege az autonómia, amelyet Magyarország Alaptörvénye és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény garantál.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény kimondja, hogy az Országgyűlés védi és elismeri a helyi önkormányzást, ami az állami szervezetrendszer részeként az államcélok elérését, a jogszabályok betartásának kötelezettségét teljesíti. Ezeknek a feladatoknak az elvégzése előmozdítja a közhatalom demokratikus decentralizációját (*Mötv. , preambulum, p. 1., 2011.*).

2.3. Az önkormányzatok főbb hatás- és feladatkörei

A Magyar Köztársaság területi tagozódását a főváros (kerületek alkotják), a megyék, a városok és a községek jelentik. E területi tagozódás határozza meg az önkormányzat két típusát, amelyek alap- és sajátos típusok. Az alaptípust a városi és a községi települési önkormányzatok alkotják. A sajátos típushoz a kisebbségi önkormányzatok tartoznak.

Mindkét típusban az önkormányzatok jogai egyenlők, a köztük lévő kapcsolatot mellérendeltség jellemzi. A magyar önkormányzati rendszer a települési önkormányzatot tekinti elsődleges címzettjének. Az önkormányzatok feladat- és hatásköre nem ugyanazt jelenti. A *feladatkör* a rendszeresen elvégzendő feladatok összességét, azaz az adott szerv tevékenységének részletezését jelenti. A *hatáskör* ezzel szemben a jogi háttérrel fejezi ki, amely elősegíti a döntést. Az önkormányzat feladatrendszere tovább bontható: a kötelező és az önként vállalt feladatokra. Az Möt. alapján a kötelező feladatok meg- egyeznek a leggyakoribb önkormányzati hatáskörben ellátott tevékenységekkel. Felső- rolásukat az **1. melléklet** tartalmazza, amely az önkormányzati feladatok minimumát jelenti.

A helyi önkormányzat önként vállalhatja mindazon helyi közügyek ellátását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami nem sérti a jogszabályt, azonban a kötelező feladatait nem veszélyeztetheti a szabadon vállalt feladatok ellátása. Az önként vállalt feladatait saját forrásból kell finanszíroznia. Kötelezettségeit az SZMSZ-ben rögzíteni kell. Az Möt.-ben meghatározott kötelező feladatok ellátása miatt önálló önkormányzati rendelet alkotására köteles az önkormányzat, amelyet az 1. számú melléklet tartalmaz. A nagyobb lakosság számú települési önkormányzat számára előírt kötelező feladat ellátását más települési önkormányzat önként vállalhatja, ha:

- a lakossági igények indokolják,
- gazdaságosabban és legalább változatlan szakmai színvonalon,
- többlet állami támogatás igénybevétele nélkül

képes ellátni (*Möt. 12. §. (1) bek., 2011.*).

„A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja” (*Alap- törvény 33. cikk, 2011.*), s hogy milyen szerveket von be, azt az SZMSZ-ben rögzíti. A képviselő-testület szervei a következők: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző és a társulás (*Möt. 41. §. (2) bek., 2011.*).

A hatáskörök más csoportosítás alapján átruházhatók és nem átruházhatók. A nem átruházható tevékenységeket a **2. melléklet** tartalmazza.

3. Teskánd Község Önkormányzata tevékenységének bemutatása és vizsgálata a 2013-2015. években

Teskánd község Zalaegerszeg megyeszékhelytől öt kilométerre található. A város közelsége miatt kedvező helyzetű település, mind a gazdaság, mind a lakosság szempontjából. Ez utóbbira jó példa, hogy a lakosság hivatalos ügyintézése nem időigényes a városi közelség miatt. Ugyanakkor a város nyújtotta szolgáltatásokkal azonban egy község nem veheti fel a versenyt. A település népességszáma egyre nő, amelyet leginkább a Zalaegerszegről ideköltözők idéznek elő, de ezáltal változik a településkép is, hiszen házhelyek és telkek kialakítására kerül(t) sor. Sokszor úgy említik a települést, hogy: „Teskánd-Göcsej kapuja”. Ezt a szlogent igazolja, hogy a Közép-Zalai-dombság (Göcsej), Zalában az egyik legnagyobb tájegység, amelyet a hagyományörzés jellemez és Teskánd az „egyik bejárata”. Szükségesnek tartom a községben a hagyományok őrzését, hiszen a betelepültek többsége is ezt megismerheti és turisztikai vonzerőt jelent.

3.1. Teskánd Község Önkormányzatának rövid bemutatása

Teskánd Község Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) települési önkormányzat révén köteles mindazokat a feladatokat ellátni, amelyeket a törvény meghatároz, és amelyek a helyi lakosság alapvető létfeltételeit, illetve az ezekhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják. Az állami feladatok ellátása helyi szinten a települési kereteket meghaladó tud lenni egy kisebb önkormányzat esetében, ezért néhány önkormányzat (Becsvölgye, Boncodfölde, Kustánszeg és Salomvár) társult. Közöttük napi szintű a kapcsolattartás, így az önként vállalt és a kötelező feladataik ellátása biztosított. Az együttműködésnek köszönhetően sokkal hatékonyabban működnek, illetve minőségibb a feladatellátásuk.

3.2. Teskánd Község Önkormányzatának szervezeti felépítése

Az Önkormányzat a törvényi előírásoknak megfelelően önállóan és demokratikus módon intézi a közügyeket. Az Önkormányzat szervezetének és működésének rendjét a helyi képviselő-testület Magyarország Alaptörvénye és az Mőtv. alapján alakítja ki. Az önkormányzat működése, feladatellátása érdekében köteles létrehozni meghatározott szerveket.

A **képviselő-testület** az önkormányzat legfontosabb szerve, mivel a feladat- és a hatáskörök elsődleges címzettje. A testület tagjait a választópolgárok szavazás útján választják, hogy a lakosság nevében intézkedjenek, és fontos döntéseket hozzanak meg. A képviselő-testület a kötelező és a vállalt feladatokat a törvényben meghatározottak szerint látja el, a helyi ügyek ellátásához kapcsolódóan pedig rendeleteket és határozatokat alkot. A rendeletalkotás nemcsak jogosultság, hanem kötelezettség is. A képviselő-testület ülések keretében tárgyalja meg a feladatellátással összefüggő kérdéseket. A testület ülései lehetnek: alakuló, rendes, rendkívüli, illetve nyílt és zárt.

Az **Önkormányzat** képviselő-testülete hét főből áll, amely a polgármester személyét is magába foglalja. Az SZMSZ melléklete tartalmazza a testület névsorát. Az Önkormányzat az SZMSZ-ében határozza meg az ülések típusait, a tanácskozás rendjét, módját és helyszínét is. Lényeges az üléseken elhangzottak dokumentálása, amely jegyzőkönyv formájában valósul meg. Ez az alapidokumentum bizonyító erejű, amelynek tartalmi és formai követelményeit jogszabály tartalmazza. Ezen okiratban szó szerint kell rögzíteni a tanácskozáson elmondottakat, emellett hangfelvétel is készül, amely a jegyzőkönyv elkészítését segíti. A hangfelvételt meg kell őrizni. A nyilvános üléseken bárki részt vehet, de a zárt üléseken csak a meghívott személyek lehetnek jelen, akik a részvételüket a jelenléti ív aláírásával igazolják. A lakosság a véleményét a közmeghallgatáson, a lakossági fórumon fejtheti ki, évente legalább egy alkalommal. A közmeghallgatásról is, mint a testületi ülésekről jegyzőkönyv készül. A testület társulást hozhat létre a megyei közgyűléssel és más települések önkormányzataival feladatai hatékonyabb ellátása érdekében.

Társulás útján ellátott feladatok:

- településfejlesztés, településrendezés,
- egészségügyi alapellátás, orvosi és fogorvosi ügyelet,
- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- víziközmű szolgáltatás (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

Az Önkormányzat által ellátott, önként vállalt feladatok:

- közösségi tér biztosítása,
- kulturális és közművelődési tevékenység támogatása,
- civil szervezetek közérdekű tevékenységének támogatása,

- helyi rendezvények (különösen: Nyugdíjas találkozó, Falunap, Szüret-Borünnep) szervezése, támogatása,
- gyepmesteri feladatok ellátása társulási formában,
- bölcsődei ellátás,
- tanuszoda működtetése (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

A Képviselő-testület által a polgármesterre átruházott hatáskörök:

- közterület-foglalási díj,
- a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvényben meghatározott közútkezelői feladatok és hatáskörök,
- közút nem közlekedési célú igénybevételéhez tulajdonosi hozzájárulás (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

A testület szervei közé tartoznak a képviselő-testület által létrehozott **bizottságok**, amelyek segítik a testületi munkát, és meghatározott esetekben döntést hozhatnak. A bizottságok két nagy csoportját különböztetjük meg: az ideiglenes és az állandó bizottságokat. Teskánd Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi bizottságokat hozta létre:

Ügyrendi Bizottság

Az Önkormányzat Ügyrendi Bizottságának létszáma három fő, amelyet egy elnök és kettő tag alkot. A következő feladatokat látja el:

- a vagyonyilatkozatok kezelését,
- a titkos szavazás lebonyolítását,
- a polgármester illetményére javaslat készítését,
- az adhoc (eseti) jellegű ügyekkel kapcsolatos teendőket (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

Pénzügyi, Költségvetési és Számviteli Bizottság

Az Önkormányzat Pénzügyi, Költségvetési és Számviteli Bizottságának létszáma három fő, amelyet egy elnök és kettő tag alkot. A bizottság feladatai:

- véleményezi az éves költségvetési javaslatot, a végrehajtásáról szóló féléves, háromnegyed éves és éves beszámoló tervezeteit, illetve a gazdasági program tervezetét,

- véleményezi a költségvetés módosításának szükségességét, részt vesz a pótköltségvetési javaslat előkészítésében,
- figyelemmel kíséri a költségvetési bevételek (különösen a saját bevételek) és a vagyonsértés alakulását, értékeli a változást előidéző okokat, javaslatokat tesz a szükségesnek ítélt gazdálkodási intézkedésekre,
- vizsgálja a hitelfelvétel indokait és a gazdasági megalapozottságát, szem előtt tartva a tartós pénzügyi egyensúly fenntartásának követelményeit,
- ellenőrizteti a pénzkezelési szabályzat megtartását, a bizonylati rend és a bizonylati fegyelem érvényesülését,
- elemzi és értékeli a költségvetési szervek vezetői részéről (intézményvezetők, jegyző, polgármester) az előirányzat felhasználását, illetve az erre vonatkozó jogkörének gyakorlását,
- közreműködik a település gazdasági programjának kidolgozásában,
- figyelemmel kíséri a Vagyongazdálkodási Konceptióban foglaltakra tekintettel az Önkormányzat pénzügyi és vagyongazdálkodási munkáját, ezen túl gondoskodik a vagyont és a költségvetést érintő képviselő-testületi döntésekben a vagyongazdálkodási és a pénzügyi gazdálkodási összhangjáról, szem előtt tartva a hosszú távú egyensúly követelményeit,
- a polgármester vagy a jegyző kérésére a bizottság képviselteti magát a vagyont érintő jelentősebb üzleti tárgyalásokon,
- szükség szerint javaslatot tesz a vagyongazdálkodási rendelet módosítására,
- munkájával segíti az Önkormányzat Hivatalának pályázati munkáját a pályázati források minél jobb megszerzése érdekében és a beruházások megvalósításához pályázati lehetőségeket tár fel, külön képviselő-testületi felhatalmazással összehangolja egyéb kiemelt pályázatok elkészítését,
- közreműködik a költségvetési előirányzat öt millió forintot meghaladó volumenű beruházási projektek megvalósításában,
- vizsgálja az adósságot keletkeztető kötelezettség vállalás indokait és megalapozottságát, a pénzmaradvány felhasználását, visszatervezését,
- ellenőrzi a meghatározott célra biztosított pénzeszközök felhasználását,
- véleményezi az önkormányzati vagyon hasznosítására vonatkozó koncepciót,
- véleményezi az önkormányzati vagyon hasznosítására vonatkozó előterjesztéseket (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

Településrendezési és Fejlesztési Bizottság

Az Önkormányzat Településrendezési és Fejlesztési Bizottságának létszáma három fő, amelyet egy elnök és kettő tag alkot. A bizottság ellátandó feladatai:

- településfejlesztés és településrendezés (a tervezéstől a kivitelezésig),
- az épített és a természeti környezet védelme (e tevékenység kiemelt fontosságú),
- településüzemeltetési (köz) feladatok irányítása, gondozása,
- kistérségi együttműködés, közszolgáltatás és intézmény fenntartás,
- fogyasztóvédelem,
- helyi ipar és kereskedelem, állattartás, föld- és közterület használat,
- rendkívüli események során a közellátás biztosítását célzó intézkedések,
- belvív, csapadék-karbantartás,
- közterületekkel kapcsolatos teendők (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

A **polgármestert** a lakosság választja meg, aki a képviselő-testület elnökeként összehívja a testületet és vezeti az üléseit. Emellett a polgármesteri hivatal irányítását is ellátja, és az államigazgatási feladat- és hatáskörök elsődleges címzettje. Feladatát főállásban vagy nem főállásban végezheti. **Teskánd Község polgármestere** főállásban látja el feladatait, amelyek törvényben meghatározottak, de fontos kiemelni, hogy:

- segíti a képviselő-testület tagjainak testületi és bizottsági munkáját,
- meghatározza a jegyző képviselő-testületi tevékenységével kapcsolatos feladatait,
- kapcsolatot tart a választópolgárokkal, valamint a helyi társadalmi és egyéb szervezetekkel (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

A polgármester halaszthatatlan ügyekben - amelyek a képviselő-testület hatáskörébe tartoznak - dönthet, de erről utólag tájékoztatást kell adnia a testületnek. Főállású polgármesterként munkanapló vezetésére kötelezett, amely digitálisan készül.

A település egy **alpolgármestert** köteles választani, aki helyettesíti a polgármestert. Több alpolgármestere is lehet egy önkormányzatnak, amit az adott önkormányzat testülete dönthet el. Az alpolgármesteri feladatokat a polgármester határozza meg, és az elvégzett feladatokról köteles beszámolni a felettesének. Az **Önkormányzat** egy főt választott meg alpolgármesternek.

A **jegyző** az első számú „szakember”, aki felelős a törvényesség betartásáért, illetve vezeti a polgármesteri hivatalt vagy a közös önkormányzati hivatalt. Jogviszonya határozatlan idejű kinevezéssel jön létre. A közös önkormányzati hivatal jegyzőjét a hivatal létrehozó önkormányzatok polgármesterei közösen nevezik ki. A jegyző felelős a jegyzőkönyvekért, akár ott van az ülésen akár nincs, kötelessége aláírni. Legfontosabb kapcsolata a polgármesterrel van, segíti, tanácsokkal látja el és véleményt nyilvánít. A törvény szabályozza az elvégzendő feladatait, amelyek a következők:

- hatáskörébe utalt államigazgatási ügyekben dönt,
- gyakorolja a munkáltatói jogokat a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal köztisztviselői és munkavállalói tekintetében, illetve az egyéb munkáltatói jogokat az aljegyző tekintetében,
- gondoskodik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról,
- tanácskozási joggal részt vesz a képviselő-testület és a bizottságának ülésén,
- ha az üléseken a döntések jogszabálysértőek, akkor köteles jelezni azt a testületnek és a szervének, valamint a polgármesternek,
- a hivatal tevékenységéről évente számol be a képviselő-testületnek,
- döntésre előkészíti a polgármester hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyeket,
- hatósági ügyekben dönt, amelyeket a polgármester ad át neki,
- dönt a hatáskörébe utalt önkormányzati és önkormányzati hatósági ügyekben,
- a hatáskörében lévő ügyekben szabályozza a kiadmányozás rendjét,
- rögzíti a talált dolgok nyilvántartásába a talált idegen dolgokkal kapcsolatos adatokat, amelyeket az átadást követően töröl (*Mötv. 81. §. (3) bek., 2011.*).

A jogszabályban előírt kötelező feladatokon kívül kiemelt feladatai az **Önkormányzatnál**:

- tájékoztatást nyújt a képviselő-testületnek a képviselő-testület hatáskörét érintő jogszabályokról és azok változásairól,
- tájékoztatást nyújt a bizottságnak a bizottság hatáskörét érintő jogszabályokról és azok változásairól,
- gondoskodik a hivatali dolgozók továbbképzéséről,
- biztosítja az önkormányzati rendeletek és a határozatok érintettekkel való megismertetését,

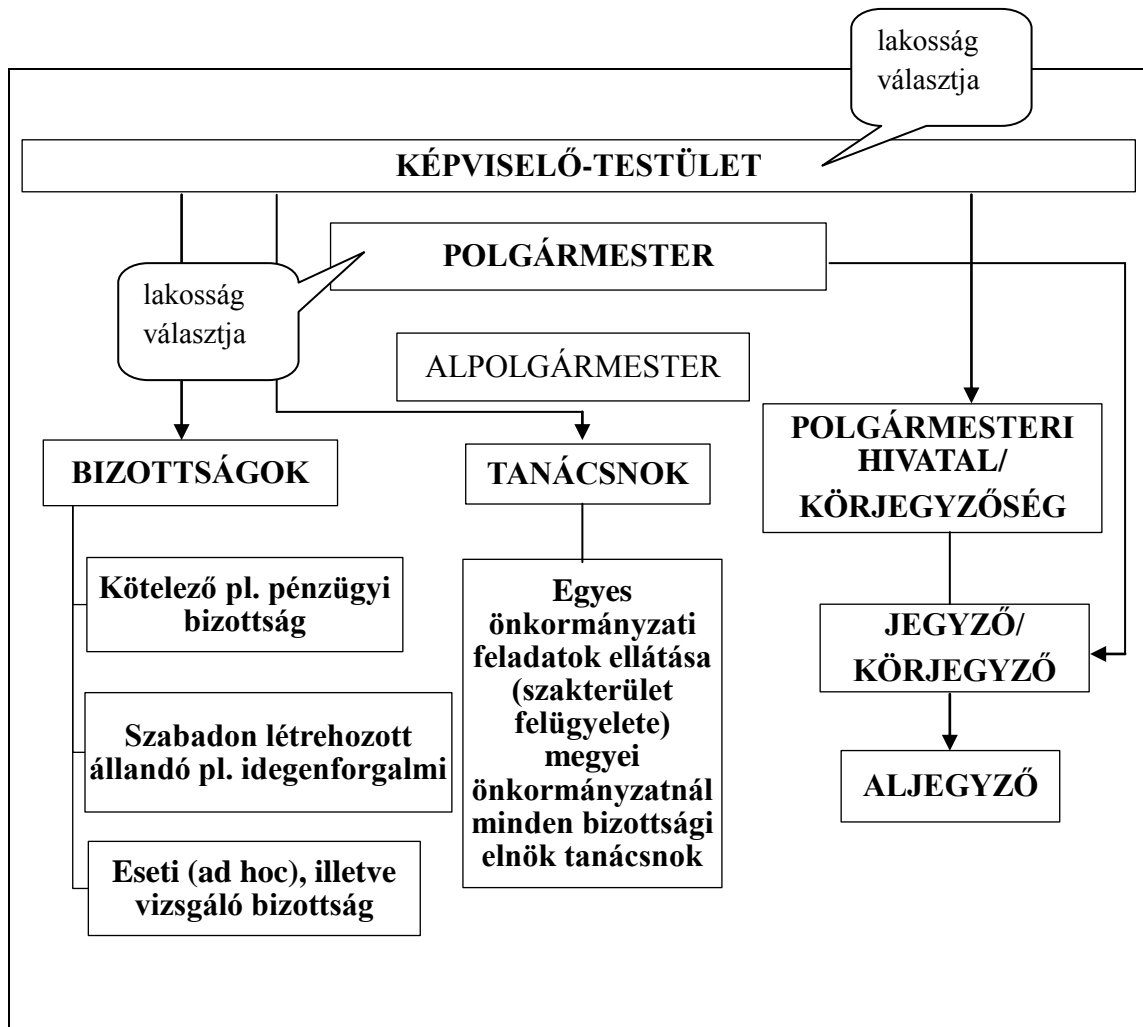
- a képviselő-testület döntéseiről nyilvántartást vezet a határozatok és a rendeletek nyilvántartása formájában,
- a bizottság döntéseiről határozat-nyilvántartást vezet,
- gondoskodik a módosított képviselő-testületi rendeletek egységes szerkezetbe történő foglalásáról (*Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015. p.*).

A jegyző gondoskodik a rendelet helyben szokásos kihirdetéséről. A jegyzőt az **aljegyző** helyettesíti, aki ugyanazokat a feladatokat látja el, mint a jegyző, ha nem tud megjelenni egyes eseményeken. Amennyiben az aljegyző sem tudja elvégezni a helyettesítést, akkor a Hivatalban kijelölt köztisztviselő a soros, aki megfelelő végzettséggel rendelkezik a tevékenység végzését illetően.

A feladatok mindennapos ellátására létrehozott intézményt nevezzük **polgármesteri hivatalnak**. Becsvölgye, Boncodföldre, Kustánszeg, Salomvár és Teskánd községek képviselő-testületei a törvény alapján 2015. január 1-i hatállyal közös önkormányzati hivatalt hoztak létre Teskándi Közös Önkormányzati Hivatal elnevezéssel. A Közös Hivatal feladatait az Mőtv 84. §. (1) bekezdése tartalmazza. Közös Hivatal esetén fontos, hogy minden településen legyen kirendeltség, ahol folyamatosan biztosítják az ügyintézését.

Az önkormányzat a képviselő-testület javaslatára **tanácsnokot** választhat, aki felügyeli a képviselő-testület által meghatározott feladatkörök ellátását. Nem kötelező választani tanácsnokot, de ha mégis megszavazzák, akkor az SZMSZ-ben rögzíteni kell a tanácsnok tevékenységi körét. E tisztségben ellátandó feladatok különfélék lehetnek.

3. ábra: Az önkormányzat szervezeti felépítésének általános gyakorlata

Forrás: http://www.szigbp.hu/~sztzs/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog_/2._fejezet_A_kozigazgatas_felepitesi_es_mukodese.doc (Letöltés: 2016. 02. 15.)

3.3. Teskánd Község Önkormányzatának feladatellátása és azok költségvetési kihatásai

Az államháztartási szférában tervezés során a bevételek és a kiadások eredeti előirányzata főösszegének meg kell egyeznie, azaz a bevételeknek biztosítaniuk kell a kiadások finanszírozását. A bevételek és a kiadások tervszerű és számszerű szembeállítása jelenti a költségvetést, amely egy adott időszakra, a jövőre vonatkozó pénzügyi terv. Az önkormányzat költségvetési rendeletben fogadja el az adott évi gazdálkodását megalapozó költségvetést. Az Önkormányzat éves költségvetése az államháztartásról szóló 2011. évi

CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 23. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011.(XII.31.) kormányrendeletben foglaltakat figyelembe véve kerül összeállításra. Az Áht. 23. § (2) bekezdése írja elő, hogy a helyi önkormányzat költségvetésének mit kell tartalmaznia. A költségvetési törvény a bevételeket, vagyis az állami normatívákat határozza meg. A helyi önkormányzatok a feladataikat a következőképpen finanszírozzák:

- a kötelezően ellátandó feladatokat a központi költségvetés által,
- a választott feladatokat az állami támogatás és az önkormányzatok saját bevételei által.

A költségvetés formailag egy mérleget jelent. A készítéséhez bizonyos alapelvek (jogi, gazdasági, elszámolási) és különböző nemzetközi szervezetek irányelvei betartása szükséges. A költségvetés részeként a bevételi és a kiadási előirányzatokat különböző tervezési módszerekkel határozzák meg. E tervezésnél alapelvek: a valódiság, a pontosság, a takarékoság, az áttekinthetőség és az egyensúly. A tervezés módszerei: bázis alapú tervezés, programtervezés, nulla bázisú tervezés és normatív tervezés. A tervezési módszerek közül általában a bázis alapú tervezést alkalmazzák, ugyanis ebben az esetben az előző év terv adatait korrigálják a tervévre várható változásokkal. A bevételek és a kiadások költségvetési és finanszírozási jellegűek lehetnek (2011. évi CXCV. tv. 4/A § (1) bek.). A költségvetési bevételek és kiadások működési és felhalmozási jellegűek. A költségvetési bevételek és kiadások különbözete a költségvetési többlet vagy a költségvetési hiány. Az önkormányzatok esetében a gazdálkodás során a költségvetési egyensúly megteremtése a cél.

3.3.1. A feladatellátáshoz kapcsolódó bevételek elemzése

Az Önkormányzat feladat-ellátásához kapcsolódó forrásai, a költségvetési bevételek, amelyek működési, felhalmozási és finanszírozási bevételek lehetnek. A bevételek ismertetését követően kerül sor az Önkormányzat bevételeinek elemzésére.

A működési bevételek közgazdasági jellege szerint:

- a) a működési célú támogatások államháztartáson belülről, amelyek az államháztartáson belülről működési célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak,
- b) a közhatalmi bevételek, amelyek az adókból, az illetékekből, a járulékokból, a hozzájárulásokból, a bírságokból, a díjakból és más fizetési kötelezettségekből származnak,
- c) a működési bevételek, amelyek a készletek és a szolgáltatások értékesítésekor kapott ellenértékből, a tulajdonosi bevételekből, a kapott kamatokból és más hasonló, a működés során keletkező bevételekből származnak,
- d) a működési célú átvett pénzeszközök, amelyek az államháztartáson kívülről működési célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak (2011. évi CXCV. tv. 6. §. (3) bek.).

A felhalmozási bevételek közgazdasági jellege szerint:

- a) a felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről, amelyek az államháztartáson belülről felhalmozási célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak,
- b) a felhalmozási bevételek, amelyek az immateriális javak, a tárgyi eszközök értékesítésekor kapott ellenértékből, valamint a részesedések értékesítésekor, megszűnésekor kapott bevételekből származnak,
- c) a felhalmozási célú átvett pénzeszközök, amelyek az államháztartáson kívülről felhalmozási célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak (2011. évi CXCV. tv. 6. §. (4) bek.).

A finanszírozási bevételek közgazdasági jellege szerint:

- a) ügyletből származó bevételek, továbbá a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlásából, értékesítéséből, beváltásából származó bevételek,
- b) a szabad pénzeszközök betétként való elhelyezése és visszavonása,
- c) a költségvetési maradvány, a vállalkozási maradvány,
- d) központi támogatás és irányító szervei támogatás (2011. évi CXCV. tv. 6. §. (7) bek.).

1.táblázat: **Teskánd Község Önkormányzata költségvetési bevételei teljesítése, 2013-2015.**

Megnevezés/ év	2013		2014		2015	
	Teljesítés (eFt)	Változás (%)	Teljesítés (eFt)	Változás (%)	Teljesítés (eFt)	Változás (%)
Működési bevétel	209 745	-	236 590	112,8	241 436	102,0
Felhalmozási bevétel	376	-	21 430	5699,4	149 315	696,7
<i>Költségvetési bevételek összesen</i>	<i>210 121</i>	<i>-</i>	<i>258 020</i>	<i>122,8</i>	<i>390 751</i>	<i>151,4</i>
Finanszírozási bevétel	7 425	-	20 711	278,9	35 126	169,6
<i>Bevételek összesen</i>	<i>217 546</i>	<i>-</i>	<i>278 731</i>	<i>128,1</i>	<i>425 877</i>	<i>152,7</i>

Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.*

Saját szerkesztés

Teskánd Község Önkormányzatának költségvetési bevételeinek teljesítését jeleníti meg az 1. táblázat. Az adott év bevételi teljesítését mindig az előző év teljesítési adatához viszonyítom, így láncviszonszámok alapján elemzek. A táblázat adatai alapján megfigyelhető, hogy a költségvetési bevételek teljesítése 2014-ben (258.020 eFt) 22,8 %-kal több, mint az előző évben, ugyanakkor 2015-ben (390.751 eFt) 51,4 %-kal több, mint 2014-ben. A költségvetési bevételek évről évre növekedést mutatnak, aminek az egyik lehetséges oka, hogy a helyi iparüzési adó növekedett, további okok a pályázati bevételek és az önkormányzati támogatások. A támogatások összegéből valósította meg az Önkormányzat a beruházásait, amit a bevételi oldal is mutat. A sikeres pályázatok során elnyert pénzeszség a működési célú átvett pénzeszközök között jelenik meg.

3.3.2. A feladatellátáshoz kapcsolódó kiadások elemzése

Az Önkormányzat feladat ellátásához kapcsolódó kiadások, lehetnek működési, felhalmozási és finanszírozási kiadások. A kiadások ismertetését követően kerül sor az Önkormányzat kiadásainak elemzésére.

A működési kiadások közgazdasági jellege szerint:

- a) a személyi juttatások, amelyek a foglalkoztatottaknak kifizetett illetményből, munkabérből és más juttatásokból, valamint a nem foglalkoztatott természetes személyeknek juttatott más jövedelmek megfizetéséből származnak,
- b) a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó, amelyet a kifizetést teljesítő megfizetni köteles,
- c) a dologi kiadások, amelyek a készletek és szolgáltatások vásárlása, más befizetési kötelezettségek teljesítése, kamatfizetés és más, a működés során keletkező kiadások teljesítéséből származnak,
- d) az ellátottak pénzbeli juttatásai, amelyek a társadalombiztosítási ellátásokból, családi támogatásokból és a természetes személyeknek betegséggel, lakhatással vagy más okból megfizetett ellátási típusú kifizetésekből származnak,
- e) az egyéb működési célú kiadások, amelyek a nemzetközi kötelezettségek teljesítéséből, az államháztartáson belülről vagy kívülről működési célból adott támogatásokból és más ellenérték nélküli kifizetésekből, valamint a más kiemelt előirányzatban nem szerepeltethető működési jellegű kiadásokból származnak (2011. évi CXCV. tv. 6. §. (5) bek.).

A felhalmozási kiadások közgazdasági jellege szerint:

- a) a beruházások, amelyek az ingatlanok, a tárgyi eszközök és más tartósan használt eszközök megszerzéséből, részesedések megszerzéséhez vagy növeléséhez kapcsolódó kiadások teljesítéséből származnak,
- b) a felújítások, amelyek a tartósan használt eszközök felújításának kiadásaiból származnak,
- c) az egyéb felhalmozási célú kiadások, amelyek az államháztartáson belülről vagy kívülről felhalmozási célból adott támogatásokból és más ellenérték nélküli kifizetésekből származnak (2011. évi CXCV. tv. 6. §. (6) bek.).

A finanszírozási kiadások közgazdasági jellege szerint:

- a) ügyletből származó kiadások, továbbá a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlásából, értékesítéséből, beváltásából származó kiadások,
- b) a szabad pénzeszközök betétként való elhelyezése és visszavonása,
- c) központi támogatás és irányító szervi támogatás (2011. évi CXCV. tv. 6. §. (7) bek.).

2.táblázat: **Teskánd Község Önkormányzata költségvetési kiadásai teljesítése, 2013-2015.**

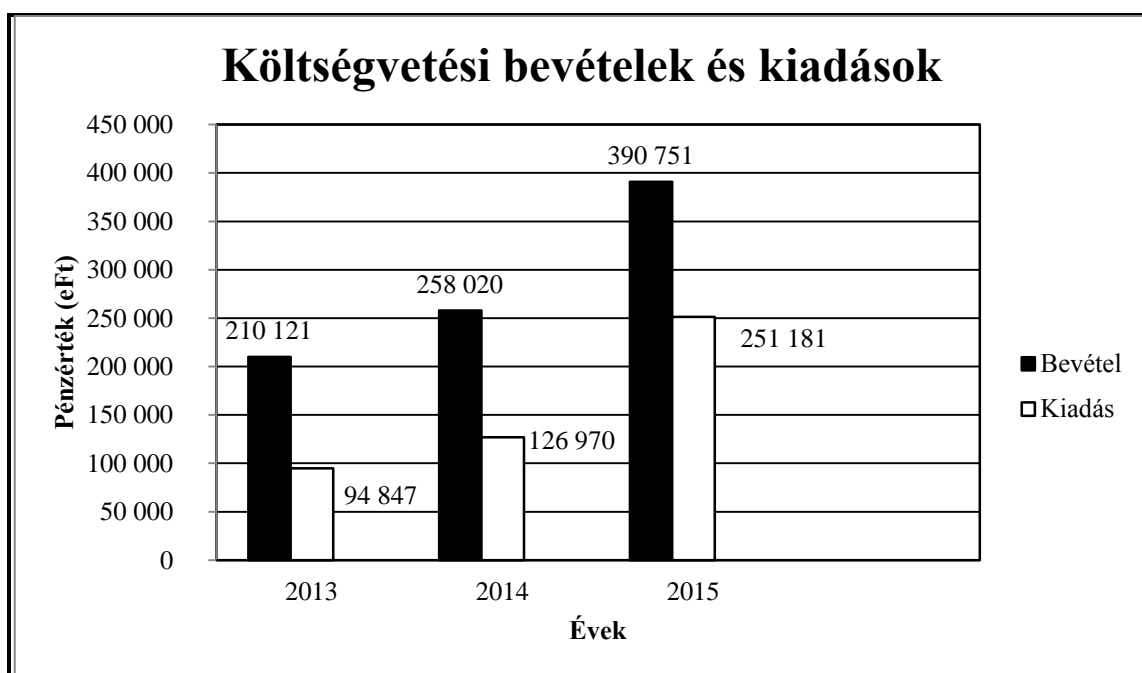
Megnevezés/ év	2013		2014		2015	
	Teljesítés (eFt)	Változás (%)	Teljesítés (eFt)	Változás (%)	Teljesítés (eFt)	Változás (%)
Működési kiadás	89 633	-	100 309	111,9	116 700	116,3
Felhalmozási kiadás	5 214	-	26 661	511,3	134 481	504,4
Költségvetési kiadás összesen	94 847	-	126 970	133,8	251 181	197,8
Finanszírozási kiadás	116 790	-	136 431	116,8	146 329	107,2
Kiadások összesen	211 637	-	263 401	124,4	397 510	150,9

Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.*
Saját szerkesztés

Teskánd Község Önkormányzatának költségvetési kiadásai teljesítését jeleníti meg a 2. táblázat. A költségvetési kiadások teljesítésének változásait láncviszonszámok segítségével vizsgálom. A táblázat adatai alapján megfigyelhető, hogy a költségvetési kiadások teljesítése 2014-ben (126.970 eFt) 33,8 %-kal több, mint az előző évben, ugyanakkor 2015-ben (251.181 eFt) 97,8 %-kal több, mint 2014-ben. A költségvetési kiadások évről évre növekedést mutatnak, aminek az egyik lehetséges oka a pályázaton kapott pénzből megvalósított beruházás és a hitelfelvételből megvalósított beruházás. További ok a feladatbővülés, aminek keretében embereket kell felvenni (például közmunkaprogram). Az Önkormányzat nem tudja előre, hogy hány közmunkás lesz, a létszám a munkaügyi központtól függ. A dologi kiadásokon belül található a készletbeszerzés, a kommunikációs szolgáltatások, a szolgáltatási kiadások, a kiküldetések, reklám- és propagandakiadások és a különféle befizetések és egyéb dologi kiadások. Számomra meglepő módon a szolgáltatási kiadások nagy részét nem a közüzemi díjak tették ki, hanem a vásárolt élelmiszer.

Az Önkormányzat költségvetésének teljesítései alapján a költségvetési bevételek és kiadások szemléltetésére szolgál az 1. diagram. A teljesítés adataiból szerkesztett diagramon is látható, hogy a költségvetési bevételek és kiadások is növekedtek évről évre.

1. diagram: Teskánd Község Önkormányzatának költségvetése, 2013-2015.

Az önkormányzat vagyoni helyzetének (eszközeinek és forrásainak) bemutatására szolgál a mérleg. A mérleg tehát egy olyan kimutatás, amely adott időpontra vonatkozóan tartalmazza a vagyonelemeket (eszközöket) és a forrásokat. A mérlegelemzés során az önkormányzati vagyon változásainak vizsgálatára kerül sor, ami az önkormányzat gazdálkodására is utal.

3.táblázat: **Teskánd Önkormányzatának eszközállománya és megoszlása, 2013-2015.**

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)
Nemzeti vagyonyba tartozó befektetett eszközök	948 082	98,17	942 034	97,61	1 071 367	96,62
Nemzeti vagyonyba tartozó forgóeszközök	17 721	1,83	23 029	2,39	37 458	3,38
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	965 803	100,00	965 063	100,00	1 108 825	100,00

Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.*
Saját szerkesztés

4.táblázat: **Teskánd Község Önkormányzatának eszközállomány változása, 2013-2015.**

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (eFt)	Változás (%)	Nettó érték (eFt)	Változás (%)	Nettó érték (eFt)	Változás (%)
Nemzeti vagyonyba tartozó befektetett eszközök	948 082	-	942 034	99,36	1 071 367	113,73
Nemzeti vagyonyba tartozó forgóeszközök	17 721	-	23 029	129,95	37 458	162,66
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	965 803	-	965 063	99,92	1 108 825	114,90

Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015*

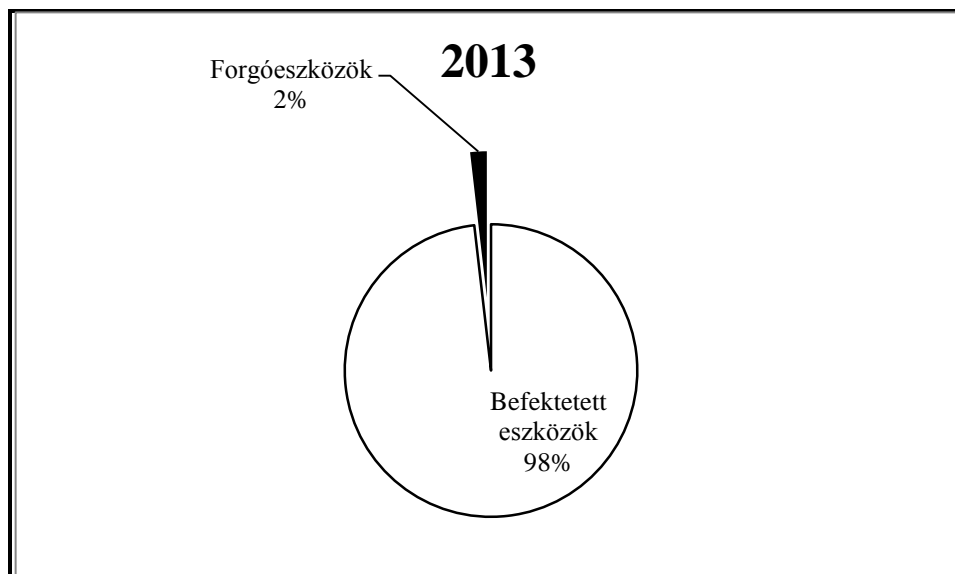
Saját szerkesztés

Teskánd Község Önkormányzatának vagyonelemeit (eszközeit) jeleníti meg a 3-4. táblázat. Az eszközök 98,17 %-át a nemzeti vagyonyba tartozó befektetett eszközök tették ki 2013-ban. A befektetett eszközök aránya 2013-ról 2014-re 0,56 százalékponttal csökkent és 2014-ről 2015-re 0,99 százalékponttal csökkent. A vagyonelemek vizsgálatát láncviszonyszámok segítségével vizsgálom. A 4. táblázat adatai alapján megfigyelhető, hogy a befektetett eszközök 2014-ben (942.034 eFt) 0,64 %-kal csökkent az előző év-

hez képest, ugyanakkor 2015-ben (1.071.367 eFt) 13,73 %-os növekedés történt. Az eszközök 1,83 %-át a nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök teszik ki 2013-ban. A forgóeszközök aránya 2013-ról 2014-re 0,56 százalékponttal nőtt és 2014-ről 2015-re 0,99 százalékpontot nőtt. A forgóeszközök 2014-ben (23.029 eFt) 29,95 %-kal nőtt az előző évhez képest, ugyanakkor 2015-ben (37.458 eFt) 62,66 %-os növekedést történt. A befektetett eszközök növekedésének oka a beruházások növekedése, amely a követelések növekedésével függ össze, illetve a pénzeszközök növekedése, amely az adóbevételek növekedésével függ össze. A forgóeszközök növekedése szintén a beruházások és a pénzeszközök növekedése miatt lehetséges.

Az eszközön belül a befektetett eszközök és a forgóeszközök százalékos arányát szemlélteti a 2. diagram, amely a 2013. évi arányt mutatja, amely majdnem megegyezik a 2014. és 2015. évivel.

2.diagram: Teskánd Község Önkormányzatának eszköz állománya

Forrás: 3. táblázat megoszlás oszlopának adatai

Saját szerkesztés

5.táblázat: **Teskánd Önkormányzatának forgóeszköz állománya és megoszlása, 2013-2015.**

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)
Pénzeszközök	5 148	29,05	15 095	65,55	28 688	76,59
Követelések	11 813	66,66	7 699	33,43	7 610	20,31
Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások	760	4,29	235	1,02	120	0,32
Aktív időbeli elszámolások	0	0,00	0	0,00	1 040	2,78
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	17 721	100,00	23 029	100,00	37 458	100,00

Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.*

Saját szerkesztés

6.táblázat: **Teskánd Önkormányzatának forgóeszköz állomány változása, 2013-2015.**

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (eFt)	Változás (%)	Nettó érték (eFt)	Változás (%)	Nettó érték (eFt)	Változás (%)
Pénzeszközök	5 148	-	15 095	293,22	28 688	190,05
Követelések	11 813	-	7 699	65,17	7 610	98,84
Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások	760	-	235	30,92	120	51,06
Aktív időbeli elszámolások	0	-	0	-	1 040	-
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	17 721	-	23 029	129,95	37 458	162,66

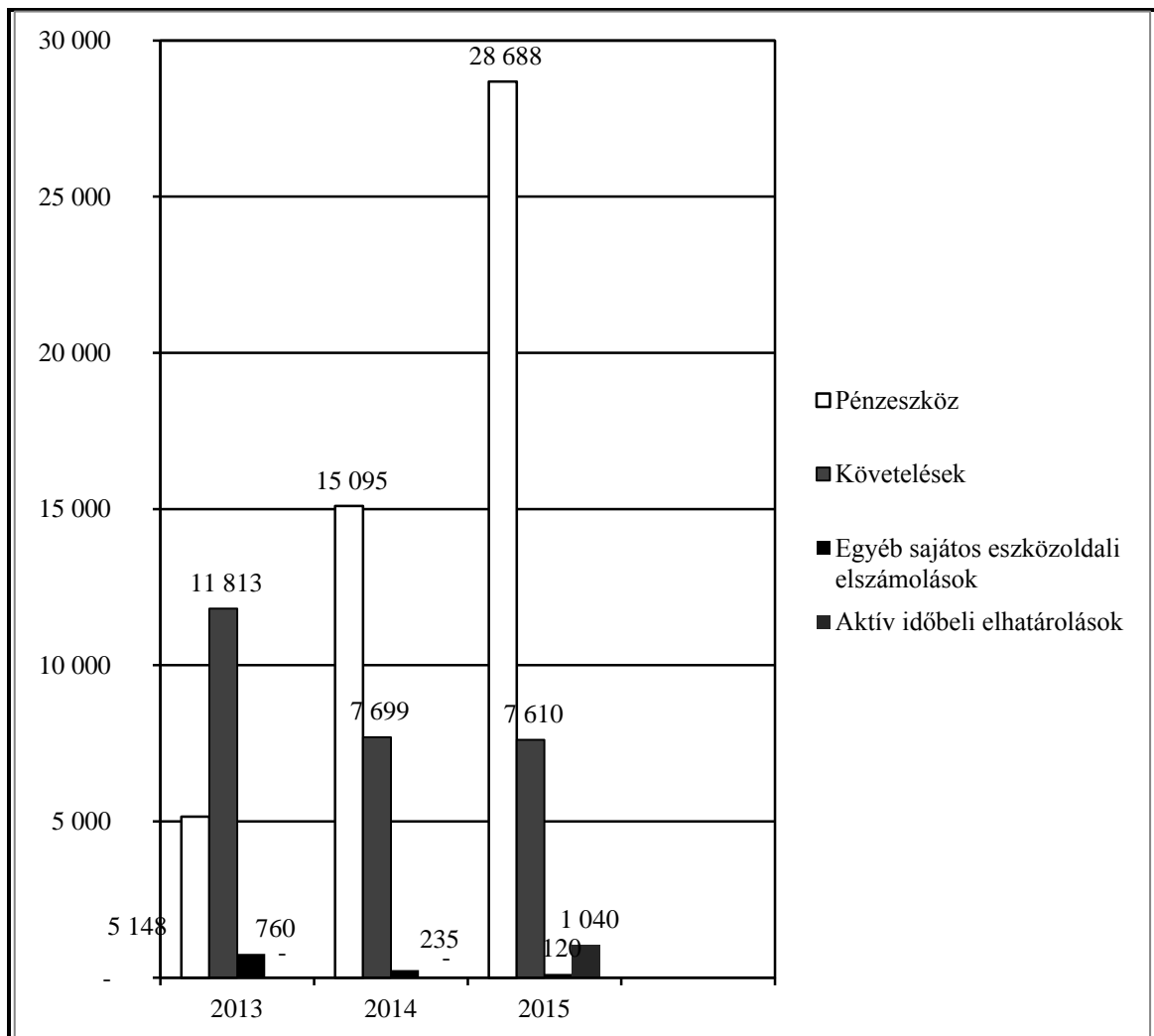
Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.*

Saját szerkesztés

A forgóeszközökön belül a pénzeszközök aránya 29,05 % volt 2013-ban, az arány 2014-re 65,55%-ra nőtt, és 2015-re elérte a 76,59 %-ot. A követelések aránya és az egyéb sajátos eszköz oldali elszámolások évről évre csökkenést mutatnak, míg az aktív időbeli elhatárolások növekedést. Az Önkormányzat pénzeszközeinek és követeléseinek változása a legjelentősebb. Az Önkormányzat pénzeszközei 2014-ben (15.095 eFt) 293,22 %-kal nőtt az előző évhez képest, ugyanakkor 2015-ben (28.688 eFt) 190,05 %-

kal nőtt, ami az előző évi növekedésnek a kétharmadát teszi ki. Az Önkormányzat követelése 2014-ben (7.699 eFt) 61,17 %-ra csökkent, ami az előző évhez képest 34,83 százalékpontos csökkenés, ugyanakkor 2015-ben (7.610 eFt) 33,67 százalékponttal nőtt. A változás oka az adóbevételek változása.

3.diagram: **Teskánd Község Önkormányzatának forgóeszköz állománya**

Forrás: 5. táblázat adatai

Saját szerkesztés

7.táblázat: **Teskánd Önkormányzatának forrásállománya és megoszlása, 2013-2015.**

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (EFT)	Megoszlás (%)	Nettó érték (EFT)	Megoszlás (%)	Nettó érték (EFT)	Megoszlás (%)
Saját tőke	962 280	99,63	956 867	99,15	1 082 968	97,67
Kötelezettségek	3 523	0,37	5 036	0,52	22 851	2,06
Passzív időbeli elhatárolások	0	0,00	3 160	0,33	3 006	0,27
FORRÁSOK ÖSSZESEN	965 803	100,00	965 063	100,00	1 108 825	100,00

Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.*

Saját szerkesztés

8.táblázat: **Teskánd Önkormányzatának forrásállomány változása, 2013-2015.**

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (EFT)	Változás (%)	Nettó érték (EFT)	Változás (%)	Nettó érték (EFT)	Változás (%)
Saját tőke	962 280	-	956 867	99,44	1 082 968	113,18
Kötelezettségek	3 523	-	5 036	142,95	22 851	453,75
Passzív időbeli elhatárolások	0	-	3 160	-	3 006	95,13
FORRÁSOK ÖSSZESEN	965 803	-	965 063	99,92	1 108 825	114,90

Forrás: *Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.*

Saját szerkesztés

Az Önkormányzat forrás elemeit jeleníti meg a 7-8. táblázat. A források 99,63 %-át a saját tőke tette ki 2013-ban. A saját tőke aránya 2013-ról 2014-re 0,48 százalékponttal csökkent és 2014-ről 2015-re 1,48 százalékponttal csökkent. A kötelezettségek és a passzív időbeli elhatárolások aránya csekély, ugyanakkor a változás tekintetében magas a százalékarányuk. Az Önkormányzat kötelezettség változásának oka, hogy a számlák nem lettek kifizetve.

9.táblázat: Teskánd Önkormányzatának kötelezettség állománya és megoszlása,
2013-2015.

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)	Nettó érték (eFt)	Megoszlás (%)
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	2 103	59,69	0	0,00	1 723	7,54
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettség	0	0,00	5 005	99,38	20 567	90,00
Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	1 420	40,31	31	0,62	561	2,46
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	3 523	100,00	5 036	100,00	22 851	100,00

Forrás: Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.

Saját szerkesztés

9.táblázat: Teskánd Önkormányzatának kötelezettség állomány változása,
2013-2015.

Megnevezés/év	2013		2014		2015	
	Nettó érték (eFt)	Változás (%)	Nettó érték (eFt)	Változás (%)	Nettó érték (eFt)	Változás (%)
Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	2 103	-	0	-	1 723	-
Költségvetési évet követően esedékes kötelezettség	0	-	5 005	-	20 567	410,93
Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	1 420	-	31	2,18	561	1809,68
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	3 523	-	5 036	142,95	22 851	453,75

Forrás: Teskánd Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolói 2013-2015.

Saját szerkesztés

Az Önkormányzat kötelezettségén belül az egyes tételek aránya minden évben változó, ennek oka a rövid és a hosszú lejáratú hitelek felvétele.

Összegzés

A záró dolgozatomban Teskánd Község Önkormányzata tevékenységének vizsgálatát végeztem el a 2013-2015-ös évekre vonatkozóan az éves költségvetési beszámoló adatai alapulvételével. Az önkormányzatok esetében a gazdálkodást az éves költségvetés alapján kell folytatni. A költségvetési év Magyarországon a naptári évvel egyezik meg. Az önkormányzat a költségvetés tervezése során a bevételi és a kiadási előirányzatokat határozza meg, amely tartalmazza a saját, helyben képződő forrásokat, és a feladatellátáshoz szükséges állami támogatás összegét. Amennyiben az Országgyűlés változtat a központi költségvetésben lévő hozzájárulások és támogatások összegén, valamint változnak a saját és egyéb bevételek előirányzatai, akkor az önkormányzat módosítja a költségvetését. A vizsgált önkormányzat esetében a teljesítési adatokat elemeztem.

A záró dolgozatomban az önkormányzati rendszer felépítését és működését mutattam be, utóbbit Teskánd Község Önkormányzatának tevékenysége alapján vizsgáltam. A záró dolgozat első részében az elméletet írtam le, azt követően konkrétan vizsgáltam az Önkormányzati rendszert. Először a költségvetési bevételek és kiadások alakulását vizsgáltam meg az adott években. Az elemzések során mindig az adott év teljesítését az előző év teljesítéséhez viszonyítottam, így láncviszonszámok alapján elemeztem. A költségvetési bevételek évről évre növekedést mutatnak, aminek az egyik lehetséges oka, hogy a helyi iparűzési adó növekedett, további okok a pályázati bevételek és az önkormányzati támogatások. A támogatások összegéből valósította meg az Önkormányzat a beruházásait, amit a bevételi oldal is mutat. A sikeres pályázatok során elnyert pénzüsszeg a működési célú átvett pénzeszközök között jelenik meg. A költségvetési kiadások évről évre növekedést mutatnak, aminek az egyik lehetséges oka a pályázaton kapott pénzből megvalósított beruházás és a hitelfelvételből megvalósított beruházás. További ok a feladatbővülés, aminek keretében embereket kell felvenni (például közmunkaprogram). Az Önkormányzat nem tudja előre, hogy hány közmunkás lesz, a létszám a munkaügyi központtól függ. A dologi kiadásokon belül található a készletbeszerzés, a kommunikációs szolgáltatások, a szolgáltatási kiadások, a kiküldetések, reklám- és propagandakiadások és a különféle befizetések és egyéb dologi kiadások. Számomra meglepő módon a szolgáltatási kiadások nagy részét nem a közüzemi díjak tették ki, hanem a vásárolt élelmezés.

Másodszor az önkormányzat vagyoni helyzetének a vizsgálatát végeztem el a mérleg segítségével. A vizsgálat során az eszköz és forrás állomány alakulásával foglalkoztam. Az eszközöket a befektetett eszközök és a forgóeszközök alkotják. A befektetett eszközök növekedésének oka a beruházások növekedése, amely a követelések növekedésével függ össze, illetve a pénzeszközök növekedése, amely az adóbevételek növekedésével függ össze. A forgóeszközök növekedése szintén a beruházások és a pénzeszközök növekedése miatt lehetséges. A forrás oldalon található a saját tőke és a kötelezettségek, amelyek változása jelentős az egyes vizsgált években az önkormányzatnál. A változások okai a rövid és hosszú lejáratú hitelek felvételéből adódtak, illetve a ki nem fizetett számlák miatt.

Az Önkormányzat működésének biztosítása és a feladatok ellátása lényeges feladat, amit az önkormányzat képtelen önerőből megoldani. Az önkormányzat az állam támogatásából és a saját forrásaiból gazdálkodik. Saját forrásának egy részét a helyi adók teszik ki, de ez nem elegendő, ezért alternatív finanszírozási lehetőségeket vesz igénybe, ami hitelfelvételt és pályázatok útján szerzett támogatást jelent. A hitelek közül az Önkormányzat gyakorta vesz fel likviditási hitelt, amely éven belüli hitel. Felvételének oka, hogy a helyi adók nem egyszerre folynak be. Az Önkormányzat hosszú távú hitel felvételére is rászorult, 2013. év végén vett fel tíz éves futamidejű hitelt, amelyből a 2014. évi beruházásait finanszírozta, amelyek hídfelújítás, településrendezési terv, nap-elemes rendszer kiépítése és utak helyreállítása, aszfaltozása voltak. A pályázatok során befolyt támogatásokat kedvezőbbnek tartom, mint a hitelek felvételét, hiszen a pályázat során tényleg szembesül a lakosság, hogy mi valósult meg belőle, ezért szükségesnek tartom a pályázatok figyelését, illetve eredményesebb kihasználását.

Az Önkormányzat működtetése és irányítása nem egyszerű feladat, mivel gyakran forráshiánnyal küzd. Az Önkormányzatnak a saját bevételei növelése mellett fontos lenne a különféle támogatások megszerzése. A jövő szempontjából lényeges, az államháztartás alrendszerei közötti feladatmegosztáshoz társuljon a feladatellátáshoz szükséges finanszírozás. Ezt a jövő finanszírozási rendszerének kell biztosítani.

Mellékletek:

- 1. melléklet: A helyi önkormányzatok ellátandó feladatai**
- 2. melléklet: A képviselő-testület hatásköréből nem átruházható feladatok:**

1. melléklet: A helyi önkormányzatok ellátandó feladatai

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetőktől, közvilágításról, kéményseprő-ipari szolgáltatásról, helyi közutakról, közparkokról, egyéb közterületekről, gépjárművek parkolásáról való gondoskodás);
3. közterületek és önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás (nyilvános könyvtár, filmszínház, előadó művészeti szervezet támogatása, kulturális örökség helyi védelme, helyi közművelődési tevékenység támogatása);
8. gyermekjóléti, szociális szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. hajléktalanná vált személyek ellátása és rehabilitációja, valamint a hajléktalanná válás megelőzése
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. kistermelők, őstermelők számára értékesítés biztosítása;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás (*Mötv. 13. § (1) bek., 2011.*).

2. melléklet: A képviselő-testület hatásköréből nem átruházható feladatok:

1. rendeletalkotás,
2. szervezetének kialakítása és működésének meghatározása, a törvény általi választási, kinevezési és vezetői megbízás,
3. helyi népszavazás elrendelése, kitüntetések és elismerő címek alapítása,
4. gazdasági program, hitelfelvétel, kötvénykibocsátás, kölcsönfelvétel vagy más adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás, alapítványi forrás átvétele és átadása,
5. társulási tevékenység,
6. külföldi és nemzetközi társulások és kapcsolatok,
7. intézmény alapítása, átszervezése, megszüntetése,
8. közterület elnevezése, közterületi szobor, műalkotás állítása,
9. eljárás kezdeményezése az Alkotmánybíróságnál,
10. bíróságok ülnökeinek megválasztása,
11. állásfoglalás intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti,
12. települési képviselő, polgármester méltatlansági és vagyonyilatkozati eljárással kapcsolatos, továbbá összeférhetlenségi ügyében való döntés,
13. önkormányzati képviselői megbízatás megszűnéséről való döntés, ha a képviselő egy éven át nem vesz részt a képviselő-testület ülésén,
14. településfejlesztési eszközök és településszerkezeti terv jóváhagyása,
15. területszervezés kezdeményezése,
16. helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon tulajdonjogának az állam vagy más helyi önkormányzat javára történő ingyenes átruházására, ilyen vagyon ingyenes átvételére vonatkozó döntés,
17. amit törvény a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe utal (*Mötv. 42. §., 2011.*).

Irodalomjegyzék

- 1) dr. Barabás Zoltán, dr. Bekényi József, Deák László, Farkas László, dr. Fejér László, dr. Győrpál Elemér, Holczreiter Marianna, Horváth Marianne, dr. Horváth Tamás, dr. Kónya László, dr. Kiss Klára, Makkai Anikó, dr. Mórocz Zsófia, dr. Muske Eszter, dr. Papp Emese, Pintérné dr. Víg Ilona, dr. Pusztai Adél, dr. Simon Barbara, Számadó Róza, Szendi-Stenger Hajnalka, Tóth Ferenc, Vadászné Egegi Mária, dr. Vass György: **Nagy önkormányzati kézikönyv** Nemzeti Közszolgálati és Tankönyvkiadó, Budapest, 2014.
- 2) Szamkó Józsefné: **Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei** Complex Kiadó Kft., Budapest, 2013.
- 3) Szamkó Józsefné: **Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei** Complex Kiadó Kft., Budapest, 2015. Második átdolgozott kiadás
- 4) Fogarasi József: **A helyi önkormányzatok HVG-ORAC** Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2010.
- 5) Balázs István, Balogh Zsolt Péter, Barabás Gergely, Danka Ferenc, F. Rozsnyai Krisztina, Fazekas János, Fazekas Marianna, Fürcht Pál, Hoffman István, Hoffmanné Németh Ildikó, Kecő Gábor, Szalai Éva: **A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata** HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Második, hatályosított kiadás, Budapest, 2014.

Jogszabályok

- Magyarország Alaptörvény (2011. április 25.)
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény

Internetforrás

- <http://kormanyablak.hu>
- <http://www.allamkincstar.gov.hu>
- <http://www.teskand.hu>
- <http://www.kormany.hu/hu/mo/onkormanyzatisag-magyarorszagon> (2016. 03. 21.)

- http://www.uni-miskolc.hu/~wwwallin/kozig/hirek/altalanos_resz/kozig_feladat.pdf
Letöltés: 2016. 02. 15.
- http://www.szigbp.hu/~sztzs/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/2._fejezet_A_kozigazgatas_felepitese_es_mukodese.doc *Letöltés: 2016. 02. 15.*
- <https://www.kozigazgatas.magyarorszag.hu/intezmenyek/450132> (2016. 02. 15.)
- http://www.shop.wk.hu/download/kozig2_minta.pdf *Letöltés: 2016. 03. 21.*
- http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_548_Alkotmanyjog/ch16.html (2016. 04. 05.)
- http://www.mtdaportal.extra.hu/books/magyary_zoltan_magyar_kozigazgatas.pdf
Letöltés: 2016. 04. 16.

Egyéb források

- Teskánd Község Önkormányzata SZMSZ, 2015.
- Éves költségvetési beszámoló 2013.
- Éves költségvetési beszámoló 2014.
- Éves költségvetési beszámoló 2015.

Tantárgyi lista:

A dolgozat elkészítése során a következő tantárgyak segítettek:

- Számvitel (Pénzügyi és Vezetői)
- Pénzügyek alapjai
- Gazdasági jog alapjai
- Közpénzügyi alapok
- Elemzés-ellenőrzés módszertana
- Statisztika alapjai

BGE

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
ALKALMZOTT TUDOMÁNYOK EGYETEME

GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGRSZEG

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, **MESTER AMARILLA** büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2016. 05. 23.

Mester Amarilla sk.

hallgató aláírása

BGE

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
ALKALMZOTT TUDOMÁNYOK EGYETEME

GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGRSZEG

ÖSSZEFOGLALÁS (benyújtandó két példányban)

Teskánd Község Önkormányzata tevékenységének vizsgálata 2013-2015. években

szakdolgozat címe

Mester Amarilla
FOSZK, pénzügy-számvitel

Hallgató neve
tagozat/csoport/szak/szakirány

A záró dolgozatomban az önkormányzati rendszer bemutatását végeztem el Teskánd Község Önkormányzatának tevékenysége alapján. A záró dolgozatomban először az elméletet, a szakmai háttérrel mutattam be, amelyben a közigazgatás általános kérdéseivel és a közigazgatási rendszer alrendszerével, főként az önkormányzati alrendszerrel foglalkoztam. Majd Teskánd Község Önkormányzatának gazdálkodását vizsgáltam a költségvetési beszámoló 2013-2015. évi teljesítési adatai alapján.

Az Önkormányzat esetében először a költségvetési bevételek és kiadások alakulását vizsgáltam meg az adott években. Az elemzések során mindig az adott év teljesítését az előző év teljesítéséhez viszonyítottam, így láncviszonyszámok alapján elemeztem. A költségvetési bevételek évről évre növekedést mutatnak, aminek az egyik lehetséges oka, hogy a helyi iparüzési adó növekedett, további okok a pályázati bevételek és az önkormányzati támogatások. A támogatások összegéből valósította meg az Önkormányzat a beruházásait, amit a bevételi oldal is mutat. A sikeres pályázatok során elnyert pénzeszög a működési célú átvett pénzeszközök között jelenik meg. A költségvetési kiadások évről évre növekedést mutatnak, aminek az egyik lehetséges oka a pályázaton kapott pénzből megvalósított beruházás és a hitelfelvételből megvalósított beruházás. További ok a feladatbővülés, aminek keretében embereket kell felvenni (például közmunkaprogram). Az Önkormányzat nem tudja előre, hogy hány közmunkás lesz, a létszám a

munkaügyi központtól függ. A dologi kiadásokon belül található a készletbeszerzés, a kommunikációs szolgáltatások, a szolgáltatási kiadások, a kiküldetések, reklám- és propagandakiadások és a különféle befizetések és egyéb dologi kiadások. Számomra meglepő módon a szolgáltatási kiadások nagy részét nem a közüzemi díjak tették ki, hanem a vásárolt élelmiszer.

Másodszor az önkormányzat vagyoni helyzetének a vizsgálatát végeztem el a mérleg segítségével. A mérlegen belül az eszköz és a forrás állomány alakulásával foglalkoztam. Az eszközöket a befektetett eszközök és a forgóeszközök alkotják. A befektetett eszközök növekedésének oka a beruházások növekedése, amely a követelések növekedésével függ össze, illetve a pénzeszközök növekedése, amely az adóbevételek növekedésével függ össze. A forgóeszközök növekedése szintén a beruházások és a pénzeszközök növekedése miatt lehetséges. A forrás oldalon található a saját tőke és a kötelezettségek, amelyek változása jelentős az egyes vizsgált években az önkormányzatnál. A változások okai a rövid és hosszú lejáratú hitelek felvételéből adódtak, illetve a ki nem fizetett számlák miatt.

Az Önkormányzat működésének biztosítása és a feladatok ellátása lényeges feladat, amit az önkormányzat képtelen önerőből megoldani. Az önkormányzat az állam támogatásából és a saját forrásaiból gazdálkodik. Saját forrásának egy részét a helyi adók teszik ki, de ez nem elegendő, ezért alternatív finanszírozási lehetőségeket vesz igénybe, ami hitelfelvételt és pályázatok útján szerzett támogatást jelent. A hitelek közül az Önkormányzat gyakorta vesz fel likviditási hitelt, amely éven belüli hitel. Felvételének oka, hogy a helyi adók nem egyszerre folynak be. Az Önkormányzat hosszú távú hitel felvételére is rászorult, 2013. év végén vett fel tíz éves futamidejű hitelt, amelyből a 2014. évi beruházásait finanszírozta, amelyek hídfelújítás, településrendezési terv, napelemes rendszer kiépítése és utak helyreállítása, aszfaltozása voltak. A pályázatok során befolyt támogatásokat kedvezőbbnek tartom, mint a hitelek felvételét, hiszen a pályázat során tényleg szembesül a lakosság, hogy mi valósult meg belőle, ezért szükségesnek tartom a pályázatok figyelését, illetve eredményesebb kihasználását.

Az Önkormányzat működtetése és irányítása nem egyszerű feladat, mivel gyakran forráshiánnyal küzd. Az Önkormányzatnak a saját bevételei növelése mellett fontos lenne a különféle támogatások megszerzése. A jövő szempontjából lényeges, az államháztartás alrendszerei közötti feladatmegosztáshoz társuljon a feladatellátáshoz szükséges finanszírozás. Ezt a jövő finanszírozási rendszerének kell biztosítani.

Az Összefoglalás rövid tartalma a záró dolgozatomnak, amely hosszabban, bővebben és szemléletesebben tárgyalja az önkormányzat szervezeti rendszerét és Teskánd Önkormányzatának tevékenységét.

,